

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О.М.БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
В ТУРИЗМІ»

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти всіх форм навчання
зі спеціальності 242 – Туризм)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2023

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент в туризмі» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 242 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : С. О. Погасій, Ю. В. Краснокутська. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 65 с.

Укладачі: канд. техн. наук, доц. С. О. Погасій,
канд. екон. наук, доц. Ю. В. Краснокутська

Рецензент

І. М. Писаревський, доктор економічних наук, професор кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства, протокол № 1 від 28 серпня 2021 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Тематичний план навчальної дисципліни.....	5
2 Тестові завдання для самоконтролю	11
3 Практичні завдання	49
4 Теми наукових рефератів	63
Список рекомендованих джерел	64

ВСТУП

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи розроблені відповідно до робочої програми з навчальної дисципліни і призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 242 – Туризм.

Вивчення дисципліни «Інвестиційний менеджмент в туризмі» передбачає засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час лекцій, практичних занять, а також у формі самостійної роботи, призначеної формувати практичні навички роботи студентів із спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування сфери туризму для підвищення якості професійної підготовки управлінських кадрів для підприємств туризму.

Раціональна організація самостійної роботи вимагає від студента умілого розподілу свого часу між аудиторною та позааудиторною роботою. Виконання завдань із самостійної та індивідуальної роботи є обов'язковим для кожного студента. Методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи студентів включають: тематичний план навчальної дисципліни; загальні рекомендації до організації практичної та самостійної роботи з дисципліни, в тому числі практичні заняття та тести для самоаналізу; список рекомендованої літератури. Фінальною формою самостійної роботи є підготовка до підсумкового семестрового контролю. Вона базується на систематичному вивченні лекційного матеріалу, питань, які розглядаються на індивідуальних заняттях, а також проблемних питань, досліджених самостійно, та вмінні логічно та послідовно викладати їхню суть.

1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 Інвестиції й інвестиційна діяльність. Суть, мета та функції інвестиційного менеджменту

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості. Поняття валових та чистих інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за об'єктами інвестування, характером участі в цьому процесі, періодом інвестування та іншими ознаками. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні. Суб'єкти інвестування, їх основні типи.

Поняття інвестиційного менеджменту як професійної діяльності і наукового напрямку. Зв'язок теорії інвестиційного менеджменту з теорією загального менеджменту підприємства.

Основна мета інвестиційного менеджменту, її підпорядкованість стратегії економічного розвитку підприємства.

Основні завдання інвестиційного менеджменту – забезпечення високих темпів економічного розвитку підприємства за рахунок ефективної інвестиційної діяльності, максимізації доходів (чистого грошового потоку), мінімізації інвестиційних ризиків підприємства, забезпечення проектних параметрів реалізації інвестиційних програм тощо.

Основні функції інвестиційного менеджменту – розробка стратегічних напрямів інвестиційної діяльності підприємства, стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства на основі дослідження зовнішнього інвестиційного середовища та прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; обґрунтування окремих проектів реального інвестування підприємства та їх оцінка; відбір ефективних фінансових інструментів на основі оцінки їх інвестиційної привабливості; формування інвестиційного портфеля підприємства та його оцінка; поточне планування та оперативне управління реалізацією інвестиційних програм і окремих проектів тощо.

Тема 2 Інвестиції й інвестиційна діяльність. Методологічні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту

Концепція оцінки вартості грошей у часі під час здійснення інвестиційної діяльності підприємства. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.

Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності. Номінальна та реальна вартість чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.

Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня доходності інвестицій. Інфляційна премія та методи її розрахунку.

Поняття інвестиційних ризиків. Класифікація інвестиційних ризиків за окремими ознаками. Поняття систематичного та несистематичного інвестиційних ризиків. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. Премія за ризик та методи її розрахунку. Модель оцінки капітальних активів, основні допущення щодо її використання. Лінія надійності інвестиційного ринку, методи оцінки необхідного рівня доходності інструменту інвестування, виходячи з рівня систематичного ризику.

Поняття ліквідності інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності. Методичний інструментарій оцінки рівня ліквідності інвестицій. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.

Тема 3 Інвестиційний ринок

Поняття інвестиційного ринку. Класифікація видів та сегментів інвестиційного ринку. Характеристика окремих видів та сегментів інвестиційного ринку України на сучасному етапі.

Методи поточного спостереження кон'юнктури інвестиційного ринку. Поняття моніторингу інвестиційного ринку та принципи його організації на підприємстві. Основні параметри інвестиційного ринку, що спостерігається, зв'язок напрямів і особливостей інвестиційного діяльності підприємства з ними.

Методи аналізу поточної кон'юнктури інвестиційного ринку.

Прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; основні етапи та методи його здійснення.

Поняття інвестиційної привабливості галузей економіки. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих галузей економіки.

Система основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість галузей економіки.

Поняття інвестиційної привабливості регіонів. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих регіонів.

Система основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість регіонів.

Поняття інвестиційної привабливості окремих підприємств. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих підприємств.

Система основних характеристик і показників інвестиційної привабливості окремих підприємств – стадія життєвого циклу, реальна вартість і структура сукупних активів, фінансовий стан, стан управління боргами, ринковою вартістю підприємства.

Тема 4 Основи інвестиційного менеджменту

Поняття інвестиційної стратегії підприємства. Зв'язок інвестиційної стратегії із загальною стратегією економічного розвитку підприємства.

Основні етапи процесу формування інвестиційної стратегії підприємства – визначення горизонту стратегічного управління інвестиційною діяльністю, формування її стратегічних цілей, обґрунтування стратегічних напрямів інвестиційної діяльності, стратегії формування інвестиційних ресурсів, структурування реалізації стратегії за періодами та іншими кількісними параметрами.

Оцінка інвестиційної стратегії підприємства за критеріями відповідності загальній стратегії його економічного розвитку, внутрішньої збалансованості її розділів, узгодженості із зовнішнім інвестиційним середовищем, урахування впливу факторів зовнішнього інвестиційного середовища, ресурсного потенціалу підприємства, рівня інвестиційного ризику, проектної результативності тощо.

Оптимізація співвідношення різних форм інвестування за окремими етапами реалізації його інвестиційної стратегії, виходячи із профільного спрямування діяльності підприємства, стадії його життєвого циклу, розміру, стану кон'юнктури окремих сегментів інвестиційного ринку тощо.

Тема 5 Інвестиційні ресурси підприємства туризму : формування й управління

Поняття інвестиційних ресурсів підприємства, класифікація, форми залучення. Завдання та основні етапи розробки політики формування інвестиційних ресурсів підприємства. Методичні засади розробки політики формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Визначення загальної потреби в інвестиційних ресурсах. Особливості розрахунку потреби в інвестиційних ресурсах підприємства для здійснення реальних та фінансових інвестицій. Сучасні методи фінансування окремих інвестиційних проектів і програм – повне самофінансування (за рахунок внутрішніх джерел формування інвестиційних ресурсів), акціонування, кредитне фінансування, фінансовий лізинг і селенг, змішане фінансування. Оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів за формами залучення і видами. Поняття вартості інвестиційних ресурсів. Середньозважена вартість інвестиційного капіталу. Оцінка вартості внутрішніх та зовнішніх джерел залучення власного капіталу для інвестицій. Методи оцінки вартості джерел позикового капіталу.

Тема 6 Характеристика окремих форм інвестицій. Управління реальними інвестиціями підприємства

Роль реального інвестування в розвитку підприємств. Характеристика основних форм реальних інвестицій підприємства – придбання цілісних майнових комплексів, нове будівництво, реконструкція, модернізація, придбання окремих видів матеріальних та нематеріальних активів тощо.

Методичні засади управління реальними інвестиціями підприємства. Основні етапи процесу управління реальними інвестиціями на підприємстві – аналіз стану реального інвестування у перед плановому періоді, визначення загальної потреби в реальному інвестуванні в плановому періоді, обґрунтування форм реального інвестування; розробка бізнес-планів реальних інвестиційних проєктів, методи формування програми реальних інвестицій; управління забезпеченням реалізації окремих реальних інвестиційних проєктів та інвестиційних програм.

Бізнес-план реального інвестиційного проєкту, методичні засади його розробки. Зміст бізнес-плану реального інвестиційного проєкту та характеристика основних його розділів – резюме, характеристика продукту (послуги), розміщення об'єкта, аналіз ринку продукту, обсяг та структура виробництва продукту (послуги), які плануються, забезпеченість випуску продукту (послуги) основними факторами виробництва, стратегія маркетингу, фінансовий план, визначення потреби в інвестиційних ресурсах та джерел її фінансування, оцінка ризиків та форми їх страхування і мінімізації, графіки реалізації проєкту, аналіз беззбитковості. Система основних показників, що входять до складу окремих розділів бізнес-плану реального інвестиційного проєкту, та методи їх розрахунку.

Принципи оперативного управління реалізацією реальних інвестиційних проєктів.

Календарний план реалізації реального інвестиційного проєкту та порядок його розробки. Розподіл відповідальності і ризиків замовника та підрядчика під час реалізації інвестиційного проєкту.

Бюджет реального інвестиційного проєкту, його види. Особливості розробки капітального бюджету. Зміст та порядок розробки поточного бюджету експлуатації реального інвестиційного проєкту. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інвестиційного проєкту і принципи його розробки.

Побудова системи моніторингу реалізації реальних інвестиційних програм і проєктів. Система основних показників моніторингу. Аналіз резервів і можливостей нормалізації ходу виконання окремих інвестиційних проєктів. Необхідність оперативного коригування форм реалізації інвестиційних

проектів. Критерії припинення реалізації інвестиційного проекту та «виходу» із нього.

Тема 7 Характеристика окремих форм інвестицій. Управління фінансовими інвестиціями підприємства

Цілі та умови здійснення фінансових інвестицій. Роль фінансового інвестування в забезпеченні встановлення фінансового впливу на інші підприємства, реалізації стратегічних цілей, що пов'язані з диверсифікацією операційної діяльності підприємства, забезпеченні доходності тимчасового вільного капіталу, накопиченні інвестиційних ресурсів для реалізації реальних інвестицій. Характеристика основних форм фінансових інвестицій підприємства – вкладення в статутні фонди інших підприємств; розміщення тимчасового вільного капіталу в доходні інструменти фондового ринку тощо.

Методичні засади управління фінансовими інвестиціями підприємства. Основні етапи процесу розробки політики управління фінансовими інвестиціями на підприємстві – аналіз стану фінансового інвестування у перед плановому періоді, визначення форм фінансового інвестування, оцінка інвестиційних якостей окремих фінансових інструментів, формування портфеля фінансових інвестицій та оперативне його коригування.

Принципи й методи оцінки інвестиційної привабливості фінансових інструментів.

Характеристика основних інструментів інвестування фондового ринку України, особливості показників і методів оцінки їх інвестиційної привабливості. Рейтингова оцінка інвестиційних якостей акцій, облігацій та інших цінних паперів.

Характеристика основних інструментів інвестування грошового ринку України та інших, особливості показників і методів оцінки їх інвестиційної привабливості.

Тема 8 Інвестиційний проєкт як основа управління інвестиційним процесом

Методичні підходи оцінки й відбору реальних інвестицій.

Методи оцінки ефективності проєктів реальних інвестицій. Критерії ефективності реальних інвестиційних проєктів – чистий приведений доход, індекс доходності, період окупності, внутрішня норма доходності та ін., порядок їх розрахунку. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності реальних інвестицій. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних проєктів реальних інвестицій. Обґрунтування інвестиційних рішень про заміну капітальних активів у зв'язку з вибором «покупка-лізинг».

Управління інвестиційними ризиками: профілактика, мінімізація і запобігання окремим видам інвестиційних ризиків. Правила прийняття інвестиційних рішень в умовах невизначеності і ризику. Методи оцінки одиничних ризиків проєктів реальних інвестицій: аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, імітаційного моделювання за методом Монте-Карло, аналіз дерева рішень. Методи оцінки несистематичних ризиків проєктів реальних інвестицій. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків проєктів реальних інвестицій.

Методи оцінки рівня ліквідності окремих реальних інвестиційних проєктів та її вплив на прийняття інвестиційних рішень.

Поняття програми реальних інвестицій та принципи її формування. Основні етапи формування програми реальних інвестицій на підприємстві. Методичні підходи до відбору реальних інвестиційних проєктів, що можуть включатися до програми реальних інвестицій підприємства.

Критерії відбору до програми реальних інвестиційних проєктів. Методи спряженого планування інвестиційних потреб і фінансових можливостей підприємства. Оптимізація програми реальних інвестицій підприємства.

Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства

Поняття інноваційних інвестицій підприємства та характеристика їх основних форм. Мета та принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства. Управління інноваційними інвестиціями підприємства як інструмент реалізації інноваційної стратегії.

Обґрунтування основних напрямів інноваційної діяльності підприємства і потреби в інноваційних інвестиціях у плановому періоді. Порядок вибору об'єктів інноваційних інвестицій та методи оцінки їх вартості. Особливості оцінки ефективності інноваційних інвестицій.

Тема 9 Формування портфелю фінансових інвестицій

Мета і завдання управління формуванням портфеля фінансових інвестицій підприємства. Типи портфелів фінансових інвестицій, їх характеристика. Принципи і послідовність здійснення процесу формуванням портфеля фінансових інвестицій підприємства.

Особливості відбору інструментів інвестування до портфеля фінансових інвестицій: акцій, облігацій, ощадних сертифікатів та інших. Методичні підходи до мінімізації ризиків портфеля, у т.ч. через диверсифікацію фінансових інструментів. Загальна оцінка сформованого портфеля інвестицій підприємства за критеріями доходності, ризику та ліквідності.

Принципи та параметри оперативного управління портфелем фінансових інвестицій підприємства.

Основні фактори, що впливають на зниження ефективності фінансових інвестицій, методи оцінки їх впливу. Організація системи моніторингу ефективності портфеля фінансових інвестицій. Обґрунтування управлінських рішень щодо реконструкції портфеля фінансових інвестицій, ефективних форм реінвестування капіталу.

2 ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Тема 1 Інвестиції й інвестиційна діяльність. Суть, мета та функції інвестиційного менеджменту

1. Інвестиції – це:

- а) капітал, що формується підприємством для здійснення інвестицій;
- б) вкладення всіх видів майнових та інтелектуальних цінностей у різні об'єкти господарської діяльності з метою отримання прибутку або досягнення іншого економічного або позаекономічного ефекту;
- в) вкладення капіталу у відтворення основних засобів, в інноваційні нематеріальні активи (інноваційні інвестиції), у приріст запасів товарно-матеріальних цінностей та інші об'єкти інвестування, пов'язані із здійсненням операційної діяльності підприємства або поліпшенням умов праці і побуту персоналу;
- г) вкладення капіталу в різні фінансові інструменти інвестування, головним чином у цінні папери, з метою отримання доходу.

2. Об'єкт інвестиційної діяльності – це:

- а) будь-яке майно, у тому числі основні фонди й обігові кошти у всіх сферах народного господарства, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальна власність, інші об'єкти власності, а також майнові права;
- б) капітал, що формується підприємством для здійснення інвестицій;
- в) держава, галузь, регіон, господарюючі суб'єкти – юридичні та фізичні особи;
- г) вкладення капіталу в різні фінансові інструменти інвестування, головним чином у цінні папери, з метою отримання доходу.

3. Короткострокові інвестиції – це:

- а) вкладенням капіталу в реальні активи інших підприємств або у фінансові інструменти інвестування, що емітуються іншими суб'єктами господарювання;
- б) вкладення капіталу на період до одного року;

в) вкладення капіталу на період більше одного року;

г) вкладення капіталу в такі об'єкти інвестування (інвестиційні проекти, фінансові інструменти), які можуть бути реалізовані як автономні (незалежні від інших об'єктів інвестування і що не виключають їх) в загальній інвестиційній програмі (інвестиційному портфелі) підприємства.

4. Вкладення капіталу у відтворення основних засобів, в інноваційні нематеріальні активи, в приріст запасів товарно-матеріальних цінностей та інші об'єкти інвестування, пов'язані зі здійсненням операційної діяльності підприємства або поліпшенням умов праці персоналу, відносять до:

а) реальних інвестицій;

б) валових інвестицій;

в) чистих інвестицій;

г) фінансових інвестицій.

5. Грошовий потік – це:

а) короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і характеризуються незначним ризиком зміни їх вартості;

б) різниця між притоком та відтоком;

в) сукупність сальдо за весь період;

г) довготривалий інвестиційний потік платежів, що характеризується однаковим рівнем відсоткових ставок протягом всього періоду

6. Інвестор – це:

а) суб'єкт підприємницької діяльності, який приймає рішення про вкладення власних, позикових і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування;

б) це капітал, що формується підприємством для здійснення інвестицій;

в) процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів (інструментів) інвестування, формування збалансованої за вибраними параметрами інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) і забезпечення її реалізації;

г) система принципів і методів розроблення і реалізації управлінських рішень, пов'язаних зі здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності підприємства.

7. Змішані інвестиції – це:

а) вкладення як приватного, так і державного капіталу в об'єкти інвестування підприємства;

б) використання знов сформованого для інвестиційної мети капіталу;

в) повторне використання капіталу з інвестиційною метою за умови попереднього його звільнення в процесі реалізації раніше вибраних інвестиційних проєктів;

г) процес вилучення раніше інвестованого капіталу з інвестиційного обороту без подальшого його використання з інвестиційною метою.

8. Індивідуальний інвестор – це:

а) конкретна юридична або фізична особа, що здійснює інвестиції для розвитку своєї основної господарської (операційною) діяльності;

б) юридична особа – фінансовий посередник, що акумулює кошти індивідуальних інвесторів і здійснює інвестиційну діяльність, спеціалізовану, як правило, на операціях з цінними паперами. Основними інституціями ними інвесторами виступають інвестиційні компанії, інвестиційні фундації тощо;

в) суб'єкт інвестиційної діяльності, що ставить за мету придбання контрольного пакета акцій (переважної частки статутного капіталу) для забезпечення реального управління підприємством відповідно до власної концепції його стратегічного розвитку;

г) суб'єкт інвестиційної діяльності, що вкладає свій капітал у різноманітні об'єкти (інструменти) інвестування виключно з метою отримання інвестиційного прибутку. Такий інвестор не ставить за мету реальну участь в управлінні стратегічним розвитком підприємствами-емітентами.

9. Суб'єктом інвестиційної діяльності може бути:

а) держава;

б) фізичні особи;

в) юридичні особи;

г) всі відповіді правильні.

10. Яким нормативними документами регламентується інвестиційна діяльність в Україні:

а) Законами України «Про власність», «Про підприємства в Україні»;

б) Господарським кодексом, Законом України «Про інвестиції в Україні»;

в) Господарським кодексом, Законом України «Про режим інвестування в Україні»;

г) Господарським кодексом, Законом України «Про інвестиційну діяльність»?

Тема 2 Інвестиції й інвестиційна діяльність. Методологічні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту

1. Як змінюється вартість грошових коштів під впливом фактору часу:

- а) грошові кошти втрачають свою вартість;
- б) грошові кошти підвищують свою вартість;
- в) вартість грошових коштів незалежно від часу залишається незмінною;
- г) вартість грошових коштів може зростати або зменшуватися в залежності від певної кон'юнктури ринку?

2. Сума інвестованих теперішніх грошових коштів, приведених з урахуванням певної ставки відсотка до майбутнього часу, – це:

- а) майбутня вартість грошей;
- б) теперішня вартість грошей;
- в) грошовий потік від інвестиційної діяльності;
- г) грошовий потік від операційної діяльності.

3. Відсотки, що застосовуються до тієї ж самої початкової грошової суми на протязі усього періоду нарахування, – це:

- а) похідні відсотки;
- б) складні відсотки;
- в) нарощені відсотки;
- г) прості відсотки.

4. Процес постійного перевищення темпу зростання грошової маси над товарною, внаслідок чого виникає переповнення каналів обороту грошима, що супроводжується їх знеціненням і зростанням цін, – це:

- а) ризик;
- б) інфляція;
- в) нарощення;
- г) ліквідність.

5. Сума доходу від надання капіталу в борг або сплата за користування позиковим капіталом – це:

- а) відсоток;
- б) приведення грошових коштів до розрахункового року;
- в) ануїтет;
- г) період нарахування.

6. Компаундинг – це:

- а) питомий показник, за яким у встановлений термін виплюють суму відсотка в розрахунку на одиницю інвестиції;
- б) процес приведення майбутньої вартості грошей до їх теперішньої вартості;
- в) нарахування відсотків за складними відсотковими ставками;
- г) процес приведення теперішньої вартості грошей до їх майбутньої вартості.

7. Відсотки, що застосовуються до початкової грошової суми та на отримані реінвестовані відсотки, – це:

- а) прості відсотки;
- б) нарощені відсотки;
- в) складні відсотки;
- г) похідні відсотки.

8. Під впливом яких факторів змінюється вартість грошей у часі:

- а) амортизація, платоспроможність, інвестиції;
- б) інфляція, ризик, ліквідність;
- в) реінвестування, прибуток, податки;
- г) дотації, банківська система, законодавство?

9. Сума інвестованих майбутніх грошових коштів, приведених з урахуванням певної ставки відсотка до теперішнього часу, – це:

- а) майбутня вартість грошей;
- б) теперішня вартість грошей;
- в) грошовий потік від інвестиційної діяльності;
- г) грошовий потік від операційної діяльності.

10. Загальний період часу, протягом якого здійснюється процес нарощення або дисконтування вартості грошових коштів, – це:

- а) компаундинг;
- б) відсоткова ставка;
- в) ануїтет;
- г) період нарахування.

11. Дисконтування – це:

- а) питомий показник, за яким у встановлений термін виплюють суму відсотка в розрахунку на одиницю інвестиції;
- б) процес приведення майбутньої вартості грошей до їх теперішньої вартості;

- в) нарахування відсотків за складними відсотковими ставками;
- г) процес приведення теперішньої вартості грошей до їх майбутньої вартості.

12. Здатність окремих видів майнових цінностей швидко конвертуватися в грошову форму без втрати своєї поточної вартості – це:

- а) ліквідність;
- б) платоспроможність;
- в) фінансова стійкість;
- г) інфляція.

Тема 3 Інвестиційний ринок

1. Ринок, на якому продаються різноманітні об'єкти й інструменти інвестування, має назву:

- а) фінансовий;
- б) інвестиційний;
- в) ринок інструментів інвестування;
- г) ринок об'єктів інвестування.

2. Форма прояви на інвестиційному ринку або окремих його сегментах системи факторів, що визначають співвідношення обсягу попиту й пропозиції, рівня цін і конкуренції, – це:

- а) інвестиційна привабливість ринку;
- б) кон'юнктура інвестиційного ринку;
- в) державна політика інвестиційного ринку;
- г) інвестиційне середовище (інвестиційний клімат).

3. Інвестиційна діяльність – це:

а) сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій;

б) цілеспрямоване правове регулювання окремих аспектів інвестиційної діяльності суб'єктів господарської діяльності з боку держави відповідно до стратегії та умов її економічного розвитку;

в) розподіл процесу інвестування на фази, що дозволяє періодично здійснювати оцінку отриманих результатів і ефективність майбутніх витрат;

г) методи вивчення окремих факторів, що впливають на попит, пропозицію й рівень цін на інвестиційному ринку.

4. Інвестиційна привабливість галузей економіки – це:

а) система аналізу, що досліджує внутрішню структуру окремих узагальнюючих показників інвестиційної діяльності;

б) ефективне вкладання економічних ресурсів з метою одержання чистого прибутку в майбутньому;

в) агреговані індекси динаміки поточних ринкових цін окремих галузей економіки;

г) комплексна характеристика галузей економіки з позицій інвестора з метою вибору їх підприємств для інвестування.

5. Учасники інвестиційного ринку, що зводять позичальників і кредиторів, не купують і не продають цінні папери, діють згідно вказівок своїх клієнтів на проведення угод, – це:

а) маклери;

б) брокери;

в) дилери;

г) андерайтери.

6. За організаційною формою фінансових посередників класифікують:

а) державні, приватні, акціонерні;

б) юридичні, фізичні особи;

в) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, приватні підприємства, спеціальні відділи;

г) кредитно-інвестиційні, допоміжні (побічні).

7. Низький попит і пропозиція об'єктів інвестування, але пропозиція перевищує попит, суттєве зниження цін на об'єкти інвестування, можливі збитки учасників ринку, – це ознаки стадії кон'юнктури, що має назву:

а) підвищення кон'юнктури;

б) кон'юнктурний бум;

в) послаблення кон'юнктури;

г) кон'юнктурний спад.

8. До організаторів торгівлі цінних паперів відносять:

а) біржі, позабіржові торговельно-інформаційні системи;

б) депозитарні установи, зберігачі, реєстратори;

в) брокери, дилери, маклери, трейдери, андерайтери;

г) ощадні, інвестиційні, іпотечні установи.

9. Сукупність характеристик фінансово-господарської й управлінської діяльності підприємства, перспектив розвитку й можливості залучення інвестиційних ресурсів – це:

- а) інвестиційний клімат підприємства
- б) інвестиційна привабливість підприємства;
- в) кон'юнктура;
- г) інвестиційне середовище підприємства.

10. Суб'єкти фінансування, які мають дефіцит бюджету, – це:

- а) позичальники;
- б) кредитори;
- в) брокери;
- г) маклери.

11. Ринок реального інвестування включає:

- а) ринок споживчих товарів, ринок споживчого кредиту;
- б) іпотечний ринок, ринок капітальних вкладень, ринок інтелектуальних цінностей;
- в) грошовий ринок, страховий ринок, ринок цінних паперів;
- г) всі наведені відповіді вірні.

12. Забезпеченість усіма видами ресурсів, наявність ринків збуту, наявність спеціального режиму інвестиційної діяльності, прогноз соціальних, економічних і технологічних умов, обсяг реалізації готової продукції підприємств міста, податки, сплачені підприємствами, доходи і витрати підприємств, обумовлені інвестиційною діяльністю, все це напрями, за якими визначається:

- а) інвестиційна привабливість держави;
- б) інвестиційна привабливість галузі;
- в) інвестиційна привабливість регіону;
- г) не наведено правильної відповіді.

13. Система правових, організаційних, економічних, соціальних, культурних, географічних умов на всіх рівнях на території певної держави, що визначають інвестиційну привабливість для інвестора, – це:

- а) методи прогнозування інвестиційного ринку;
- б) кон'юнктура інвестиційного ринку;
- в) державна політика інвестиційного ринку;
- г) інвестиційне середовище (інвестиційний клімат).

14. Індикатори інвестиційного ринку – це:

- а) методи вивчення окремих факторів, що впливають на попит, пропозицію й рівень цін на інвестиційному ринку;

б) послідовне уточнення інвестиційного проєкту за всіма його параметрами;

в) система аналізу, що досліджує внутрішню структуру окремих узагальнюючих показників інвестиційної діяльності;

г) агреговані індекси динаміки поточних ринкових цін, що відображають стан кон'юнктури в розрізі окремих сегментів інвестиційного ринку.

15. До банківських кредитно-інвестиційних фінансових посередників відносять:

а) біржі, позабіржові торговельно-інформаційні системи;

б) депозитарні установи, зберігачі, реєстратори;

в) брокери, дилери, маклери, трейдери, андерайтери;

г) ощадні, інвестиційні, іпотечні установи.

16. До яких учасників інвестиційного ринку можна віднести спеціалістів по операціям з цінними паперами, які представляють інститути інвесторів, кредиторів, встановлюють перелік цінних паперів, які вони бажали б продавати (або купувати) за визначеною ціною:

а) маклери;

б) брокери;

в) дилери;

г) андерайтери.

17. Інвестиційна політика – це:

а) система заходів, що передбачає мобілізацію інвестиційних ресурсів і визначення напрямків ефективного й раціонального їх використання з урахуванням інтересів учасників інвестиційних проєктів;

б) цілеспрямоване правове регулювання окремих аспектів інвестиційної діяльності суб'єктів господарської діяльності з боку держави відповідно до стратегії та умов її економічного розвитку;

в) комплексна характеристика галузей економіки з позицій інвестора з метою вибору їх підприємств для інвестування;

г) система економічних відносин з приводу випуску, розміщення, купівлі-продажу фінансових інструментів.

18. За характером діяльності фінансових посередників класифікують:

а) державні, приватні, акціонерні;

б) юридичні, фізичні особи;

в) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, приватні підприємства, спеціальні відділи;

г) кредитно-інвестиційні, допоміжні (побічні).

19. Суб'єкти фінансування, які мають профіцит бюджету, – це:

- а) позичальники;
- б) кредитори;
- в) брокери;
- г) маклери.

20. Значне зростання попиту на всі об'єкти інвестування, попит не повністю задовольняється пропозицією на ринку, зростання доходів інвесторів і посередників, – це ознаки стадії кон'юнктури, що має назву:

- а) підвищення кон'юнктури;
- б) кон'юнктурний бум;
- в) послаблення кон'юнктури;
- г) кон'юнктурний спад.

21. Інтегральний показник рейтингової системи оцінок держави за певними показниками має назву:

- а) інвестиційний клімат;
- б) інвестиційна привабливість;
- в) кон'юнктура;
- г) інвестиційне середовище.

22. Інвестиційна діяльність підприємства – це:

а) максимізація добробуту власників підприємства в поточному й перспективному періодах, забезпечення найбільш ефективних шляхів реалізації стратегії розвитку підприємства на окремих стадіях його життєвого циклу;

б) система принципів і методів розроблення й реалізації управлінських рішень, пов'язаних зі здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності підприємства;

в) комплекс питань, що пов'язані зі здійсненням інвестиційної діяльності підприємства, які потребують знань теорії і практики прийняття управлінських рішень щодо процесу інвестування;

г) процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів (інструментів) інвестування, формування збалансованої за вибраними параметрами інвестиційної програми (інвестиційного портфелю) й забезпечення її реалізації.

23. Процес перетворення прямих фінансових зобов'язань з визначеними характеристиками в інші з іншими характеристиками має назву:

- а) інвестиційна діяльність;
- б) фінансові інститути;
- в) фінансове посередництво;
- г) інвестиційна привабливість.

24. Ринок фінансових інструментів включає:

- а) ринок споживчих товарів, ринок споживчого кредиту;
- б) іпотечний ринок, ринок капітальних вкладень, ринок інтелектуальних цінностей;
- в) грошовий ринок, страховий ринок, ринок цінних паперів;
- г) всі наведені відповіді правильні.

Тема 4 Основи інвестиційного менеджменту

1. До функцій інвестиційного менеджменту відносять:

- а) розроблення інвестиційної стратегії підприємства;
- б) аудит господарської діяльності підприємства;
- в) друк цінних паперів підприємства;
- г) створення інноваційної програми.

2. Взаємозв'язана сукупність внутрішніх структурних служб та підрозділів підприємства, які забезпечують розробку та прийняття управлінських рішень з різних аспектів інвестиційної діяльності та несуть відповідальність за результати цих рішень, – це:

- а) система інформаційного забезпечення інвестиційного менеджменту;
- б) система інвестиційного планування;
- в) система організаційного забезпечення інвестиційного менеджменту;
- г) система інвестиційного контролінгу.

3. Інвестиційний цикл – це:

- а) пошук, аналіз і вибір інвестиційних проєктів;
- б) безперервний процес реальних і фінансових інвестицій;
- в) індивідуальний обіг інвестованих коштів;
- г) моніторинг роботи введених в дію інвестиційних об'єктів.

4. Інвестиційне планування – це:

- а) система внутрішнього контролю, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках і показниках інвестиційної діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень

фактичних її результатів від передбачених і прийняття оперативних управлінських рішень щодо використання поставлених завдань;

б) взаємозв'язана сукупність внутрішніх структурних служб та підрозділів підприємства, які забезпечують розробку та прийняття управлінських рішень з різних аспектів інвестиційної діяльності та несуть відповідальність за результати цих рішень;

в) система цілеспрямовано сформованих відповідних показників для використання в процесі прийняття і реалізації управлінських рішень за всіма аспектами інвестиційної діяльності підприємства;

г) процес розробки основних показників інвестиційної діяльності підприємства та її забезпечення відповідними ресурсами у визначеному майбутньому періоді.

5. Максимізація добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періоді, забезпечення найбільш ефективних шляхів реалізації стратегії розвитку підприємства на окремих стадіях його життєвого циклу, це:

- а) мета інвестиційного менеджменту;
- б) принцип інвестиційного менеджменту;
- в) система інвестиційного менеджменту;
- г) функція інвестиційного менеджменту.

6. Прибутковість вкладених засобів з часом знижується внаслідок морального і фізичного старіння виробничого апарату, погіршення організації виробництва. Це характеристика наступної інвестиційної стратегії:

- а) пасивне інвестування;
- б) активна стратегія;
- в) інвестиційна бездіяльність;
- г) ефективна або випереджаюча стратегія.

7. Коефіцієнт виплати дивідендів розраховується:

а) відношенням суми дивідендів до загальної суми чистого прибутку підприємства;

б) відношенням нерозподіленого прибутку до суми дивідендів підприємства;

в) відношенням суми дивідендів до нерозподіленого прибутку підприємства;

г) відношенням нерозподіленого прибутку до загальної суми чистого прибутку підприємства.

8. Активна інвестиційна стратегія передбачає:

а) прибутковість вкладених засобів з часом знижується внаслідок морального і фізичного старіння виробничого апарату, погіршення організації виробництва;

б) забезпечує зростання прибутковості до середньогалузевого рівня вкладень, припускає добір і реалізацію різного роду інноваційних проєктів, активну поведінку на ринку;

в) підтримка незмінного рівня розвитку підприємства призводить до відставання від середнього по галузі рівня і в майбутньому буде мати ті ж наслідки;

г) інновації, що реалізують принципово нові технологічні рішення, які відрізняються значним ступенем ризику вкладень.

9. Інвестиційний процес – це:

а) індивідуальний обіг інвестованих коштів;

б) безперервний процес реальних і фінансових інвестицій;

в) пошук, аналіз і вибір інвестиційних проєктів;

г) моніторинг роботи введених в дію інвестиційних об'єктів.

10. Система цілеспрямовано сформованих відповідних показників для використання в процесі прийняття і реалізації управлінських рішень за всіма аспектами інвестиційної діяльності підприємства, – це:

а) система інформаційного забезпечення інвестиційного менеджменту;

б) система інвестиційного планування;

в) система організаційного забезпечення інвестиційного менеджменту;

г) система інвестиційного контролінгу.

11. Інвестиційний контролінг – це:

а) система внутрішнього контролю, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках і показниках інвестиційної діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених і прийняття оперативних управлінських рішень щодо використання поставлених завдань;

б) взаємозв'язана сукупність внутрішніх структурних служб та підрозділів підприємства, які забезпечують розробку та прийняття управлінських рішень з різних аспектів інвестиційної діяльності та несуть відповідальність за результати цих рішень;

в) система цілеспрямовано сформованих відповідних показників для використання в процесі прийняття і реалізації управлінських рішень за всіма аспектами інвестиційної діяльності підприємства;

г) процес розробки основних показників інвестиційної діяльності підприємства та її забезпечення відповідними ресурсами у визначеному майбутньому періоді.

12. Коефіцієнт самофінансування інвестиційної діяльності розраховується:

а) відношенням дивідендів за привілейованими акціями до кількості звичайних акцій в обігу;

б) відношенням суми чистого прибутку підприємства, що спрямована на інвестування, до загальної суми чистого прибутку підприємства;

в) відношенням суми власних та заборгованих інвестиційних ресурсів до загальної суми активів;

г) відношенням суми власних інвестиційних ресурсів до загальної суми сформованих інвестиційних ресурсів.

13. В тих випадках, коли можливості нормалізації окремих аспектів інвестиційної діяльності обмежені або зовсім відсутні, передбачається:

а) «не вживати ніяких заходів»;

б) «усунути відхилення»;

в) «скоригувати значення відповідних стандартів»;

г) «змінити стратегію».

14. Оперативний контролінг – це:

а) контроль цільових показників інвестиційної стратегії підприємства;

б) контроль показників календарних планів, капітальних бюджетів окремих проектів;

в) контроль показників поточних планів інвестиційної діяльності підприємства;

г) виявлення основних причин відхилень фактичних результатів.

15. Система стратегічного планування інвестиційної діяльності підприємства охоплює період:

а) квартал, місяць;

б) 1 рік;

в) 3–5 років;

г) більш 10 років.

16. Коефіцієнт реінвестування прибутку розраховується:

- а) відношенням суми чистого прибутку підприємства, що спрямована на інвестування, до загальної суми чистого прибутку підприємства;
- б) відношенням середньорічної суми чистого прибутку від інвестиційної діяльності до суми інвестованого капіталу;
- в) відношенням суми дивідендів до загальної суми чистого прибутку підприємства;
- г) множенням загальної суми сформованих інвестиційних ресурсів на коефіцієнт прибутковості на інвестований капітал.

17. Коефіцієнт покриття інвестицій розраховується:

- а) відношенням дивідендів за привілейованими акціями до кількості звичайних акцій в обігу;
- б) відношенням суми чистого прибутку підприємства, що спрямована на інвестування, до загальної суми чистого прибутку підприємства;
- в) відношенням суми власних та заборгованих інвестиційних ресурсів до загальної суми активів;
- г) відношенням суми власних інвестиційних ресурсів до загальної суми сформованих інвестиційних ресурсів.

18. Поточний контролінг – це:

- а) контроль цільових показників інвестиційної стратегії підприємства;
- б) контроль показників календарних планів, капітальних бюджетів окремих проєктів;
- в) контроль показників поточних планів інвестиційної діяльності підприємства;
- г) виявлення основних причин відхилень фактичних результатів.

19. Підтримка незмінного рівня розвитку підприємства призводить до відставання від середнього по галузі рівня і в майбутньому буде мати ті ж наслідки. Це характеристика наступної інвестиційної стратегії:

- а) пасивне інвестування;
- б) активна стратегія;
- в) інвестиційна бездіяльність;
- г) ефективна або випереджаюча стратегія.

20. Коефіцієнт рентабельності інвестицій розраховується:

а) відношенням суми чистого прибутку підприємства, що спрямована на інвестування, до загальної суми чистого прибутку підприємства;

б) відношенням середньорічної суми чистого прибутку від інвестиційної діяльності до суми інвестованого капіталу;

в) відношенням суми дивідендів до загальної суми чистого прибутку підприємства;

г) множенням загальної суми сформованих інвестиційних ресурсів на коефіцієнт прибутковості на інвестований капітал.

21. В тих випадках, коли розмір відхилень значно нижчий за встановлений критерій, передбачається:

а) «не вживати ніяких заходів»;

б) «усунути відхилення»;

в) «скоригувати значення відповідних стандартів»;

г) «змінити стратегію».

22. Система оперативного планування інвестиційної діяльності підприємства охоплює період:

а) квартал, місяць;

б) 1 рік;

в) 3–5 років;

г) більш 10 років.

23. Ефективна або випереджаюча інвестиційна стратегія передбачає:

а) прибутковість вкладених засобів з часом знижується внаслідок морального і фізичного старіння виробничого апарату, погіршення організації виробництва;

б) забезпечує зростання прибутковості до середньогалузевого рівня вкладень, припускає добір і реалізацію різного роду інноваційних проєктів, активну поведінку на ринку;

в) підтримка незмінного рівня розвитку підприємства призводить до відставання від середнього по галузі рівня і в майбутньому буде мати ті ж наслідки;

г) інновації, що реалізують принципово нові технологічні рішення, які відрізняються значним ступенем ризику вкладень.

24. Коефіцієнт реінвестицій розраховується:

а) відношенням суми дивідендів до загальної суми чистого прибутку підприємства;

- б) відношенням нерозподіленого прибутку до суми дивідендів підприємства;
- в) відношенням суми дивідендів до нерозподіленого прибутку підприємства;
- г) відношенням нерозподіленого прибутку до загальної суми чистого прибутку підприємства.

Тема 5 Інвестиційні ресурси підприємства туризму: формування й управління

1. Всі види фінансових та інших активів, що залучаються суб'єктом підприємництва з метою здійснення вкладень у об'єкти інвестування, – це:

- а) інвестиційні ресурси;
- б) формування інвестиційних ресурсів;
- в) структура капіталу;
- г) інвестиційний лізинг.

2. Процес залучення капіталу в усіх його формах з різних джерел для здійснення інвестицій, – це:

- а) інвестиційні ресурси;
- б) формування інвестиційних ресурсів;
- в) структура капіталу;
- г) інвестиційний лізинг.

3. До недоліків зовнішніх джерел фінансування підприємства можна віднести:

- а) великий обсяг можливого їх залучення, зовнішній контроль за ефективністю інвестиційної діяльності;
- б) тривалий період залучення, надання необхідних гарантів, підвищення ризику банкрутства, втрата частини прибутку у зв'язку зі сплатою відсотка;
- в) спрощене й швидке залучення, відсутність необхідності сплати відсотку, зниження ризику неплатоспроможності й банкрутства, зосередження управління в руках засновників;
- г) невеликий обсяг можливого залучення, недостатній контроль з боку інвестора.

4. Територіальна структура інвестицій передбачає:

- а) внутрішньофірмові, місцеві, регіональні, закордонні інвестиції;
- б) боргові, часткові, власний капітал;

- в) державні, приватні, колективні інвестиції;
- г) проектно-розвідувальні, будівельні, монтажні й пусконаладжувальні роботи, придбання машин, обладнання.

5. До власних джерел фінансування відносять:

- а) прибуток;
- б) емісія акцій;
- в) довгострокове кредитування, інвестиційний селенг;
- г) правильної відповіді не наведено.

6. Залежно від мети використання капітал підприємства класифікують:

- а) власний, позичений;
- б) продуктивний, позичковий, спекулятивний;
- в) грошовий, товарний, виробничий;
- г) споживчий, накопичувальний.

7. До показників фінансової стійкості підприємства відносять:

а) загальний обсяг складових елементів капіталу, обсяг надання послуг і реалізації продукції, розмір довгострокових й короткострокових фінансових зобов'язань;

б) коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності, коефіцієнт співвідношення довгострокової й короткострокової заборгованості;

в) період обороту капіталу, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, капіталовіддача, капіталоемність реалізації продукції;

г) коефіцієнт операційного левериджу, стадія життєвого циклу підприємства, рівень концентрації власного капіталу, рівень оподаткування прибутку, рентабельність операційної діяльності.

8. Надання необхідних гарантій потребують джерела:

- а) зовнішні;
- б) внутрішні;
- в) власні;
- г) усі відповіді правильні.

9 До позикових коштів належать:

- а) прибуток;
- б) цільовий державний кредит;
- в) емісія акцій;

г) безкоштовне цільове інвестування.

10. Специфічна форма зобов'язання, що складається з передачі власником (юридичними або фізичними особами) прав з користування й розпорядження його майном (будинки, споруди, сировина й матеріали, цінні пери, продукти інтелектуальної та творчої праці) за відповідну плату, – це:

- а) інвестиційні ресурси;
- б) інвестиційний селенг;
- в) структура капіталу;
- г) інвестиційний лізинг.

11. Залежно від організаційно-правової форми капітал підприємства класифікують:

- а) грошовий, товарний, виробничий;
- б) приватний, державний;
- в) національний, іноземний;
- г) акціонерний, пайовий, індивідуальний.

12. До переваг позичкового капіталу можна віднести:

- а) простота залучення, здатність генерування більш високого прибутку, забезпечення фінансової стійкості розвитку підприємства;
- б) обмеженість обсягу залучення, висока вартість, невикористання можливості приросту ефекту рентабельності;
- в) широкі можливості залучення, збільшення фінансового потенціалу підприємства, формування необхідного обсягу інвестиційних ресурсів;
- г) генерація найбільш небезпечних ризиків у діяльності фірми, формування меншої норми прибутку, залежність вартості такого капіталу від кон'юнктури ринку, складність процедури залучення.

13. Граничну ефективність капіталу розраховують:

- а) відношенням приросту рівня рентабельності капіталу до приросту середньозваженої вартості капіталу;
- б) відношенням рівня вартості окремих елементів капіталу до кількості елементів капіталу, виділених у процесі оцінки;
- в) відношенням ставки відсотку за облігацією з урахування ставки податку на прибуток до рівня емісійних витрат до обсягу емісії;
- г) як суму добутків рівня вартості окремих елементів капіталу та питомої ваги окремих елементів капіталу в загальній його сумі.

14. До переваг власного капіталу можна віднести:

- а) простота залучення, здатність генерування більш високого прибутку, забезпечення фінансової стійкості розвитку підприємства;
- б) обмеженість обсягу залучення, висока вартість, невикористання можливості приросту ефекту рентабельності;
- в) широкі можливості залучення, збільшення фінансового потенціалу підприємства, формування необхідного обсягу інвестиційних ресурсів;
- г) генерація найбільш небезпечних ризиків у діяльності фірми, формування меншої норми прибутку, залежність вартості такого капіталу від кон'юнктури ринку, складність процедури залучення.

15. До зовнішніх джерел фінансування на макрорівні відносять:

- а) власні кошти підприємств, ресурси фінансового ринку, заощадження населення, бюджетні інвестиційні асигнування;
- б) іноземні інвестиції, кредити, займи;
- в) бюджетні інвестиції, кошти кредитних установ, страхових компаній, недержавних пенсійних та інвестиційних фондів, заощадження населення, емісія цінних паперів;
- г) прибуток, амортизація, інвестиції власників підприємства.

16. Підвищення ризику банкрутства підприємства у зв'язку з несвоєчасним погашенням отриманих кредитів – це недолік джерел фінансування:

- а) зовнішніх;
- б) внутрішніх;
- в) власних;
- г) усі відповіді правильні.

17. Таке співвідношення використання власних і позичених коштів, при якому забезпечується ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності й коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість, – це:

- а) коефіцієнт фінансової стійкості;
- б) фінансовий леверидж;
- в) середньозважена вартість капіталу;
- г) оптимальна структура капіталу.

18. Залежно від форми власності капітал підприємства класифікують:

- а) грошовий, товарний, виробничий;

- б) приватний, державний;
- в) національний, іноземний;
- г) акціонерний, пайовий, індивідуальний.

19. До залучених коштів належать:

- а) безоплатне цільове інвестування, що надається комерційними структурами;
- б) інвестиційний селенг;
- в) амортизаційні відрахування;
- г) випуск акцій.

20. До показників оцінки ефективності використання окремих елементів капіталу підприємства відносять:

- а) загальний обсяг складових елементів капіталу, обсяг надання послуг і реалізації продукції, розмір довгострокових й короткострокових фінансових зобов'язань;
- б) коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності, коефіцієнт співвідношення довгострокової й короткострокової заборгованості;
- в) період обороту капіталу, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, капіталовіддача, капіталоемність реалізації продукції;
- г) коефіцієнт операційного левериджу, стадія життєвого циклу підприємства, рівень концентрації власного капіталу, рівень оподаткування прибутку, рентабельність операційної діяльності.

21. Зовнішній контроль за ефективністю інвестиційної діяльності є перевагою наступного джерела фінансування:

- а) зовнішнього джерела фінансування;
- б) внутрішнього джерела фінансування;
- в) власного джерела фінансування;
- г) усі відповіді правильні.

22. Залежно від форми перебування в процесі кругообігу капітал підприємства класифікують так:

- а) власний, позичений;
- б) продуктивний, позичковий, спекулятивний;
- в) грошовий, товарний, виробничий;
- г) споживчий, накопичувальний.

23. До недоліків внутрішніх джерел фінансування підприємства можна віднести:

а) великий обсяг можливого їх залучення, зовнішній контроль за ефективністю інвестиційної діяльності;

б) тривалий період залучення, надання необхідних гарантів, підвищення ризику банкрутства, втрата частини прибутку у зв'язку зі сплатою відсотка;

в) спрощене й швидке залучення, відсутність необхідності сплати відсотку, зниження ризику неплатоспроможності й банкрутства, зосередження управління в руках засновників;

г) невеликий обсяг можливого залучення, недостатній контроль з боку інвестора.

24. Середньозважену вартість капіталу розраховують:

а) за відношенням приросту рівня рентабельності капіталу до приросту середньозваженої вартості капіталу;

б) відношенням рівня вартості окремих елементів капіталу до кількості елементів капіталу, виділених у процесі оцінки;

в) відношенням ставки відсотку за облігацією з урахування ставки податку на прибуток до рівня емісійних витрат до обсягу емісії;

г) як суму добутків рівня вартості окремих елементів капіталу та питомої ваги окремих елементів капіталу в загальній його сумі.

Тема 6 Характеристика окремих форм інвестицій. Управління реальними інвестиціями підприємства

1. Науковий і науково-технічний результат, тобто продукт інтелектуальної діяльності, на який поширюються авторські й аналогічні права, оформлені відповідно до діючих міжнародних, національних, корпоративних та інших законодавчих і нормативних актів – це:

а) інноваційний процес;

б) інновація;

в) об'єкт інноваційної діяльності;

г) суб'єкт інноваційної діяльності.

2. В чому полягає відтворювальна функція інновацій:

а) інновація є важливим джерелом фінансування розширеного відтворення;

б) прибуток, одержаний за рахунок реалізації інновації, може використовуватись для фінансування нових інновацій;

в) одержання прибутку за рахунок реалізації інновації спонукає підприємців постійно вивчати попит, вдосконалювати організацію маркетингової діяльності, використовувати більш сучасні прийоми управління фінансами;

г) інновації орієнтовані на використання апаратом управління методів моделювання процесів та методів управління персоналом?

3. Перетворення потенційного науково – технічного прогресу в реальний результат діяльності шляхом втілення його в нових товарах, продуктах, технологіях – це:

а) інноваційний процес;

б) інновація;

в) об'єкт інноваційної діяльності;

г) суб'єкт інноваційної діяльності.

4. В чому полягає стимулююча функція інновацій:

а) інновація є важливим джерелом фінансування розширеного відтворення;

б) прибуток, одержаний за рахунок реалізації інновації, може використовуватись для фінансування нових інновацій;

в) одержання прибутку за рахунок реалізації інновації спонукає підприємців постійно вивчати попит, вдосконалювати організацію маркетингової діяльності, використовувати більш сучасні прийоми управління фінансами;

г) інновації орієнтовані на використання апаратом управління методів моделювання процесів та методів управління персоналом?

5. До технологічних інновацій відносять:

а) нові способи виробництва старих продуктів, впровадження інформаційних систем, наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції;

б) нововведення у фінансовій та бухгалтерській сферах діяльності, спрямовані на зниження виробничих витрат, раціоналізації системи обліку;

в) зміни умов праці, культурних, екологічних і політичних аспектів, зміна способу життя в цілому;

г) використання нових методів цінової політики й форм взаємодії з постачальниками, замовниками.

6. Результат виконання інноваційного проєкту й науково-дослідної і дослідно-конструкторської розробки нової технології чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії – це:

- а) інновація;
- б) інноваційний продукт;
- в) інноваційна діяльність;
- г) інноваційний проєкт.

7. До управлінських інновацій відносять:

- а) прийняття нових нормативно-правових актів;
- б) вдосконалення організаційної структури, стилю й методів прийняття рішень, використання нових засобів опрацювання інформації та документації;
- в) створення нових продуктів;
- г) інновації, орієнтовані на розширення виробничих потужностей, диверсифікацію виробничої діяльності, зміну структури виробництва.

8. Структура інноваційного процесу складається з наступних елементів:

- а) ініціація, маркетинг, виробництво, просування;
- б) реалізація, оцінка економічної ефективності, дифузія інновації;
- в) усе перераховане вище;
- г) планування, організація, мотивація, контроль.

9. Інвестиційна операція, що пов'язана з суттєвим перетворенням усього виробничого процесу на основі сучасних науково-технічних досягнень для радикального збільшення виробничого потенціалу підприємства, значного підвищення якості продукції, впровадження ресурсозберігаючих технологій, – це:

- а) оновлення окремих видів основних засобів;
- б) реконструкція;
- в) модернізація;
- г) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

10. Інвестиційна операція, що передбачає вдосконалення й приведення активної частини виробничих основних засобів до стану, що відповідає сучасному рівню здійснення виробничих процесів, шляхом конструктивних змін основного парку машин, механізмів і обладнання підприємства, – це:

- а) оновлення окремих видів основних засобів;
- б) реконструкція;
- в) модернізація;
- г) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

11. До соціальних інновацій відносять:

- а) нові способи виробництва старих продуктів, впровадження інформаційних систем, наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції;
- б) нововведення у фінансовій та бухгалтерській сферах діяльності, спрямовані на зниження виробничих витрат, раціоналізації системи обліку;
- в) зміни умов праці, культурних, екологічних і політичних аспектів, зміна способу життя в цілому;
- г) використання нових методів цінової політики й форм взаємодії з постачальниками, замовниками.

12. У чому полягає інвестиційна функція інновацій:

- а) інновація є важливим джерелом фінансування розширеного відтворення;
- б) прибуток, одержаний за рахунок реалізації інновації, може використовуватись для фінансування нових інновацій;
- в) одержання прибутку за рахунок реалізації інновації спонукає підприємців постійно вивчати попит, вдосконалювати організацію маркетингової діяльності, використовувати більш сучасні прийоми управління фінансами;
- г) інновації орієнтовані на використання апаратом управління методів моделювання процесів та методів управління персоналом?

13. Комплект документів, що визначає процедуру й комплекс усіх необхідних заходів щодо створення й реалізації інноваційного продукту, – це:

- а) інновація;
- б) інноваційний продукт;
- в) інноваційна діяльність;
- г) інноваційний проєкт.

14. Розповсюдження уже освоєної інновації в нових регіонах і новій фінансово-економічній ситуації називається:

- а) дифузія інновації;
- б) маркетинг інновації;
- в) виробництво інновації;
- г) просування інновації.

15. До виробничих інновацій відносять:

- а) прийняття нових нормативно-правових актів;
- б) вдосконалення організаційної структури, стилю й методів прийняття рішень, використання нових засобів опрацювання інформації та документації;
- в) створення нових продуктів;

г) інновації, орієнтовані на розширення виробничих потужностей, диверсифікацію виробничої діяльності, зміну структури виробництва.

Тема 7 Характеристика окремих форм інвестицій. Управління фінансовими інвестиціями підприємства

1. Цінні папери без встановленого строку обігу, що засвідчують часткову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджують членство й право на участь в управлінні ним, – це:

- а) акції;
- б) облігації;
- в) векселі;
- г) опціони.

2. До посередників фондового ринку відносять:

а) юридичні або фізичні особи, які від свого імені випускають цінні папери й зобов'язуються виконувати обов'язки, що випливають з умов їх випуску, мобілізують вільні кошти;

б) інвестиційні інститути – юридичні особи, які забезпечують обмін зобов'язань (цінних паперів) на кошти інвесторів;

в) фізичні і юридичні особи, які мають вільні кошти й бажають вкласти їх у цінні папери з метою одержання від вкладених коштів доходу чи приросту ринкової вартості цінних паперів;

г) юридична або фізична особа, яка виконує посередницькі функції купівлі – продажу цінних паперів за рахунок і за дорученням клієнта на підставі договору комісії або доручення.

3. Допуск конкретного цінного паперу до офіційного котування (продажу) на фондовій біржі – це:

- а) емісія;
- б) диверсифікація;
- в) розповсюдження акцій і облігацій;
- г) лістинг.

4. За особливостями реєстрації й обігу облігації класифікують:

- а) серійні, ординарні;
- б) дохідні, циклічні;
- в) іменні, на пред'явника;

г) ліквідні, конвертовані, неконвертовані.

5. Варранти – це:

а) цінні папери, що є терміновим контрактом, укладеним між емітентом і інвестором з метою купівлі – продажу в майбутньому цінних паперів чи фінансових інструментів за зафіксованою раніше ціною;

б) цінні папери, що засвідчують незаперечне грошове зобов'язання сплатити після настання певного терміну визначену суму грошей власникам даних цінних паперів;

в) цінні папери, що є терміновим контрактом, укладеним між емітентом інвестором з метою купівлі або продажу в майбутньому права на проведення певної фінансової операції;

г) цінні папери, за якими продавець надає покупцеві право власності а певні цінні папери.

6. До емітентів цінних паперів відносять:

а) юридичні або фізичні особи, які від свого імені випускають цінні папери й зобов'язуються виконувати обов'язки, що впливають з умов їх випуску, мобілізують вільні кошти;

б) інвестиційні інститути – юридичні особи, які забезпечують обмін зобов'язань (цінних паперів) на кошти інвесторів;

в) фізичні і юридичні особи, які мають вільні кошти й бажають вкласти їх у цінні папери з метою одержання від вкладених коштів доходу чи приросту ринкової вартості цінних паперів;

г) юридична або фізична особа, яка виконує посередницькі функції купівлі – продажу цінних паперів за рахунок і за дорученням клієнта на підставі договору комісії або доручення.

7. Цінні папери, що засвідчують вкладення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання підприємства відшкодувати йому номінальну вартість такого цінного паперу в передбачений в ньому термін з виплатою фіксованого відсотка, – це:

а) акції;

б) облігації;

в) векселі;

г) опціони.

8. За характером зобов'язань емітента акції класифікують:

а) прості, привілейовані;

б) дохідні, циклічні;

- в) іменні, на пред'явника;
- г) спекулятивні, ациклічні.

9. Фінансові ф'ючерси – це:

а) цінні папери, що є терміновим контрактом, укладеним між емітентом і інвестором з метою купівлі або продажу в майбутньому цінних паперів чи фінансових інструментів за зафіксованою раніше ціною;

б) цінні папери, що засвідчують незаперечне грошове зобов'язання сплатити після настання певного терміну визначену суму грошей власникам даних цінних паперів;

в) цінні папери, що є терміновим контрактом, укладеним між емітентом інвестором з метою купівлі або продажу в майбутньому права на проведення певної фінансової операції;

г) цінні папери, за якими продавець надає покупцеві право власності а певні цінні папери.

Тема 8 Інвестиційний проєкт як основа управління інвестиційним процесом

1. Комплекс взаємопов'язаних заходів, розроблений для досягнення певних цілей протягом заданого часу при встановлених ресурсних обмеженнях, – це:

- а) інвестиція;
- б) проєкт;
- в) ідентифікація;
- г) експлуатація.

2. В якому з розділів бізнес-плану наводиться інформація щодо форми власності, організаційної структури підприємства, банківські реквізити?

- а) резюме;
- б) опис галузі;
- в) характеристика підприємства;
- г) виробничий план.

3. До великих за масштабом проєктів відносять:

- а) проєкти вартістю до 10 млн дол.;
- б) проєкти вартістю від 10 до 50 млн дол.;
- в) проєкти вартістю від 50 до 100 млн дол.;
- г) проєкти вартістю понад 100 млн дол.

4. Комплексний проєкт розвитку регіонів, секторів економіки, що складається з декількох проєктів, об'єднаних однією метою, – це:

- а) монопроєкт;
- б) мультипроєкт;
- в) мегапроєкт;
- г) суспільний проєкт.

5. Експертиза проєкту – це:

- а) виконання необхідних робіт для досягнення цілей проєкту;
- б) визначення ступеню досягнення цілей проєкту, наведення висновків для його використання в подальших проєктах;
- в) вибір або генерування таких ідей, які можуть забезпечити виконання важливих завдань проєкту;
- г) остаточна оцінка всіх аспектів проєкту перед запитом чи рішенням про його фінансування.

6. В якому з розділів бізнес-плану наводиться інформація щодо графіку потоку інвестицій, визначення точки беззбитковості та періоду окупності проєкту:

- а) організаційний план;
- б) фінансовий план;
- в) характеристика підприємства;
- г) виробничий план?

7. До джерел вихідної інформації для аналізу ринку та стану конкуренції при складанні бізнес-плану належать:

- а) схеми виробничих потоків, баланси виробничих потужностей, відомості про технологічне устаткування, укладені договори про постання матеріально-технічних ресурсів;
- б) організаційна схема управління підприємством, план щодо праці й заробітної плати, план розстановки кадрів, листки обліку кадрів;
- в) щорічні довідники техніко-економічних показників галузей економіки, статистичні довідники, галузеві газети та журнали;
- г) розрахунок обсягу грошових потоків, баланс підприємства, кошторис витрат на виробництво, розрахунок собівартості.

8. До переваг методів, що використовують приведення грошових потоків відносять:

- а) враховують альтернативну вартість ресурсів, що використовуються;
- б) відповідність загальноприйнятим методам бухгалтерського обліку;

- в) простота розрахунків, доступність вихідної інформації;
- г) легкість у розумінні, традиційність використання.

9. До основних фаз життєвого циклу інвестиційного проєкту належать:

- а) зміна стану проєкту, обмеженість у часі, обмеженість ресурсів, неповторність;
- б) формування задуму, дослідження можливостей, розробка бізнес-плану;
- в) передвиробничий маркетинг, сертифікація послуг, оцінка ефективності інвестицій;
- г) ідентифікація, розробка, експертиза, переговори, реалізація, завершальна оцінка.

10. Чому дорівнює валова маржа:

- а) різниці між постійними та змінними витратами;
- б) різниці між отриманою виручкою та постійними витратами;
- в) різниці між виручкою та сумарними витратами за період;
- г) різниці між отриманою виручкою та змінними витратами?

11. До недоліків методів, що використовують приведення грошових потоків відносять:

- а) прив'язка до облікових даних;
- б) не враховують зміну цінностей грошових потоків у часі;
- в) не враховують альтернативну вартість ресурсів, що використовуються;
- г) складно економічно обґрунтувати норму дисконту.

12. До джерел вихідної інформації для аналізу плану і структури виробництва при складанні бізнес-плану належать:

- а) схеми виробничих потоків, баланси виробничих потужностей, відомості про технологічне устаткування, укладені договори про постання матеріально-технічних ресурсів;
- б) організаційна схема управління підприємством, план щодо праці й заробітної плати, план розстановки кадрів, листки обліку кадрів;
- в) щорічні довідники техніко-економічних показників галузей економіки, статистичні довідники, галузеві газети та журнали;
- г) розрахунок обсягу грошових потоків, баланс підприємства, кошторис витрат на виробництво, розрахунок собівартості.

13. В якому з розділів бізнес-плану наводиться інформація щодо ідеї, цілей й сутності проєкту:

- а) резюме;
- б) опис галузі;

- в) характеристика підприємства;
- г) виробничий план?

14. Який з перелічених показників визначає взаємозв'язок витрат і доходів за різних рівнів виробництва (продажу):

- а) точка беззбитковості;
- б) індекс безпеки за обсягом виробництва (продажу);
- в) індекс безпеки за ціною;
- г) індекс безпеки за витратами?

15. До середніх за масштабом проєктів відносять:

- а) проєкти вартістю до 10 млн дол.;
- б) проєкти вартістю від 10 до 50 млн дол.;
- в) проєкти вартістю від 50 до 100 млн дол.;
- г) проєкти вартістю понад 100 млн дол.

16. Окремий проєкт, що складається з декількох проєктів, що вимагає багатопроектного управління, – це:

- а) монопроект;
- б) мультипроект;
- в) мегапроект;
- г) суспільний проєкт.

17. У якому з розділів бізнес-плану наводиться інформація щодо сегменту ринку й частки підприємства в ньому, інвестиційних умов та регіональної структури виробництва:

- а) резюме;
- б) опис галузі;
- в) характеристика підприємства;
- г) виробничий план?

18. Ідентифікація проєкту – це:

- а) виконання необхідних робіт для досягнення цілей проєкту;
- б) визначення ступеню досягнення цілей проєкту, наведення висновків для його використання в подальших проєктах;
- в) вибір або генерування таких ідей, які можуть забезпечити виконання важливих завдань проєкту;
- г) остаточна оцінка всіх аспектів проєкту перед запитом чи рішенням про його фінансування.

19. До основних ознак проєкту належать:

- а) зміна стану проєкту, обмеженість у часі, обмеженість ресурсів, неповторність;
- б) ефективність, рентабельність, окупність, соціальна значущість;
- в) передвиробничий маркетинг, сертифікація послуг, оцінка ефективності інвестицій;
- г) ідентифікація, розробка, експертиза, переговори, реалізація, завершальна оцінка.

20. До джерел вихідної інформації для фінансового плану і стратегії фінансування інвестиційного проєкту при складанні бізнес-плану належать:

- а) схеми виробничих потоків, баланси виробничих потужностей, відомості про технологічне устаткування, укладені договори про постання матеріально-технічних ресурсів;
- б) організаційна схема управління підприємством, план щодо праці й заробітної плати, план розстановки кадрів, листки обліку кадрів;
- в) щорічні довідники техніко-економічних показників галузей економіки, статистичні довідники;
- г) розрахунок обсягу грошових потоків, баланс підприємства, кошторис витрат на виробництво, розрахунок собівартості.

21. До переваг методів, що не використовують приведення грошових потоків відносять:

- а) враховують альтернативну вартість ресурсів, що використовуються;
- б) визначення показників здійснюють на основі моделювання грошових потоків;
- в) простота розрахунків, доступність вихідної інформації;
- г) оцінку ефективності виконують з позиції інвестора.

22. Що відображає поняття «ефективність»:

- а) співвідношення між досягнутими результатами і потрібними для цього витратами;
- б) необхідність приведення різночасних грошових потоків до розрахункового року;
- в) схеми виробничих потоків, відомості про технологічне устаткування, кошторис витрат;
- г) форма представлення результатів планування фінансового забезпечення реалізації інвестиційного проєкту?

23. До джерел вихідної інформації для організаційного плану і управління при складанні бізнес-плану належать:

а) схеми виробничих потоків, баланси виробничих потужностей, відомості про технологічне устаткування, укладені договори про постання матеріально-технічних ресурсів;

б) організаційна схема управління підприємством, план щодо праці й заробітної плати, план розстановки кадрів, листки обліку кадрів;

в) щорічні довідники техніко-економічних показників галузей економіки, статистичні довідники, галузеві газети та журнали;

г) розрахунок обсягу грошових потоків, баланс підприємства, кошторис витрат на виробництво, розрахунок собівартості.

24. До недоліків методів, що не використовують приведення грошових потоків відносять:

а) прогноз грошових потоків не завжди достатньо точний;

б) не враховують зміну цінностей грошових потоків у часі;

в) обмеження припущень використання дисконтова них грошових потоків;

г) складно економічно обґрунтувати норму дисконту.

Тема 9 Формування портфелю фінансових інвестицій

1. «Портфельна теорія» – це:

а) інвестиційна теорія, яка стверджує, що найбільш ефективною портфельною стратегією є його формування за рахунок таких фінансових інструментів, ринкові ціни на які нижче їх реальної вартості;

б) цілеспрямовано сформована сукупність фінансових інструментів, що призначені для здійснення фінансового інвестування підприємства згідно з розробленою інвестиційною політикою;

в) статистична характеристика, що ілюструє міру подібності (або відмінності) двох розглянутих величин у динаміці, амплітуді й напрямках зміни;

г) заснований на статистичних методах механізм оптимізації сформованого інвестиційного портфеля за певними критеріями співвідношення рівня його прибутковості й ризику.

2. Портфель, що сформовано за критерієм максимізації рівня інвестиційного прибутку в поточному періоді (незалежно від темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі), – це:

- а) диверсифікований портфель;
- б) портфель доходу;
- в) портфель зростання;
- г) реструктурований портфель.

3. За метою інвестування інвестиційні портфелі класифікують:

- а) диверсифіковані, не диверсифіковані;
- б) стартові, реструктуровані;
- в) заради отримання прибутку, збереження капіталу, забезпечення резервів, підтримки ліквідності, розширення економічного впливу, забезпечення спекулятивних цілей;
- г) орієнтовані на одержання доходів у вигляді відсотків чи дивідендів, орієнтовані на приріст курсової вартості цінних паперів.

4. Портфель, що формується на основі фінансових активів, що використовуються протягом більше року, – це:

- а) короткостроковий портфель;
- б) портфель депозитних внесків;
- в) довгостроковий портфель;
- г) портфель інших форм спеціалізації.

5. Портфель, що формується на основі фінансових активів, що використовуються протягом не більше року, – це:

- а) короткостроковий портфель;
- б) портфель депозитних внесків;
- в) довгостроковий портфель;
- г) портфель інших форм спеціалізації.

6. Для агресивного інвестиційного портфелю характерні:

- а) довільно підібрані цінні папери;
- б) державні цінні папери, акції й облігації великих стабільних емітентів;
- в) мала частка державних цінних паперів, велика частка цінних паперів великих і середніх, але надійних емітентів з тривалою історією;
- г) висока частка високодохідних цінних паперів невеликих емітентів, венчурних компаній тощо.

7. Портфель з фіксованою структурою активів – це:

- а) портфель, що сформовано за критерієм максимізації рівня інвестиційного прибутку в поточному періоді;

б) портфель, в якому питомі ваги окремих видів фінансових інструментів інвестування залишаються незмінними протягом тривалого періоду часу;

в) портфель, в якому питомі ваги основних видів фінансових інструментів змінюються під впливом факторів зовнішнього середовища або цілей здійснення фінансових інвестицій.

г) портфель, який разом з інструментами, що користуються високим попитом на ринку, включає також певну частину інструментів, що не користуються високим попитом і з нерегулярною частотою транзакцій.

8. Диверсифікація інвестиційного портфеля – це:

а) інвестиційна теорія, яка стверджує, що найбільш ефективною портфельною стратегією є його формування за рахунок таких фінансових інструментів, ринкові ціни на які нижче їх реальної вартості;

б) включення в портфель фінансових інструментів з протилежною коваріацією для досягнення оптимального сполучення цих параметрів для портфеля в цілому;

в) статистична характеристика, що ілюструє міру подібності (або відмінності) двох розглянутих величин у динаміці, амплітуді й напрямках зміни;

г) діяльність щодо формування й підтримки інвестиційного портфеля з метою досягнення поставлених інвестором перед портфелем цілей при збереженні необхідного рівня його ліквідності й мінімізації витрат, пов'язаних з ним..

9. Портфель, який забезпечує високий дохід при високому рівні ризику, – це:

а) агресивний (спекулятивний) портфель;

б) помірний (компромісний) портфель;

в) консервативний портфель;

г) поліцільовий портфель.

10. Для агресивного інвестора характерні:

а) захист від інфляції;

б) тривале вкладення капіталу та його зростання;

в) спекулятивна гра, можливість швидкого зростання вкладених коштів;

г) немає чіткої мети.

11. Галузевий інвестиційний портфель – це:

а) портфель, що складається з інвестицій, відібраних за галузевою ознакою;

- б) портфель, що складається з інвестицій, відібраних за регіональною ознакою;
- в) портфель, що складається з іноземних інвестицій;
- г) портфель, що складається з інвестицій, представлених з одного міста або області.

12. Для консервативного інвестиційного портфелю характерні:

- а) довільно підібрані цінні папери;
- б) державні цінні папери, акції й облігації великих стабільних емітентів;
- в) мала частка державних цінних паперів, велика частка цінних паперів великих і середніх, але надійних емітентів з тривалою історією;
- г) висока частка високодохідних цінних паперів невеликих емітентів, венчурних компаній тощо.

13. Портфель з гнучкою структурою активів – це:

- а) портфель, що сформовано за критерієм максимізації рівня інвестиційного прибутку в поточному періоді;
- б) портфель, в якому питомі ваги окремих видів фінансових інструментів інвестування залишаються незмінними протягом тривалого періоду часу;
- в) портфель, в якому питомі ваги основних видів фінансових інструментів змінюються під впливом факторів зовнішнього середовища або цілей здійснення фінансових інвестицій.
- г) портфель, який разом з інструментами, що користуються високим попитом на ринку, включає також певну частину інструментів, що не користуються високим попитом і з нерегулярною частотою транзакцій.

14. У чому полягає модель Шарпа формування фінансового портфелю:

- а) ґрунтується на взаємозв'язку доходності кожного цінного паперу з деякого набору цінних паперів з доходністю одиничного портфеля цінних паперів;
- б) розглядає взаємозв'язок доходності різних цінних паперів;
- в) ґрунтується на відповідності складу портфеля інвестиційній стратегії компанії;
- г) заснована на взаємозв'язку доходності кожного цінного паперу з доходністю ринку в цілому?

15. Інвестиційний портфель, при якому всі фінансові інструменти, що входять до його складу, відібрані за критерієм досягнення однієї зі стратегічних цілей його формування, – це:

- а) портфель акцій;

- б) моноцільовий портфель;
- в) портфель з гнучкою структурою активів;
- г) поліцільовий (комбінований) портфель.

16. Портфель фінансових інвестицій – це:

а) цілеспрямовано сформована сукупність фінансових інструментів, що призначені для здійснення фінансового інвестування підприємства згідно з розробленою інвестиційною політикою;

б) система правових, організаційних, економічних, соціальних, культурних, географічних умов на всіх рівнях, що визначають інвестиційну привабливість для інвестора;

в) процес розробки основних показників інвестиційної діяльності підприємства та її забезпечення відповідними ресурсами у визначеному майбутньому періоді;

г) всі форми капіталу, що залучаються суб'єктом господарювання з метою здійснення вкладень у об'єкти інвестування.

17. Портфель, спрямований на надійність вкладень і низький ризик, зведений до мінімуму, – це:

- а) агресивний (спекулятивний) портфель;
- б) помірний (компромісний) портфель;
- в) консервативний портфель;
- г) поліцільовий портфель.

18. Муніципальний інвестиційний портфель – це:

а) портфель, що складається з інвестицій, відібраних за галузевою ознакою;

б) портфель, що складається з інвестицій, відібраних за регіональною ознакою;

в) портфель, що складається з іноземних інвестицій;

г) портфель, що складається з інвестицій, представлених з одного міста або області.

19 Залежно від способу одержання доходу інвестиційні портфелі класифікують так:

а) диверсифіковані, не диверсифіковані;

б) стартові, реструктуровані;

в) заради отримання прибутку, збереження капіталу, забезпечення резервів, підтримки ліквідності, розширення економічного впливу, забезпечення спекулятивних цілей;

г) орієнтовані на одержання доходів у вигляді відсотків чи дивідендів, орієнтовані на приріст курсової вартості цінних паперів.

20. Інвестиційний портфель, що передбачає можливості одночасного досягнення ряду стратегічних цілей його формування, – це:

- а) портфель акцій;
- б) моноцільовий портфель;
- в) портфель з гнучкою структурою активів;
- г) поліцільовий (комбінований) портфель.

21. «Метод Грехема» – це:

а) інвестиційна теорія, яка стверджує, що найбільш ефективною портфельною стратегією є його формування за рахунок таких фінансових інструментів, ринкові ціни на які нижче їх реальної вартості;

б) включення в портфель фінансових інструментів з протилежною коваріацією для досягнення оптимального сполучення цих параметрів для портфеля в цілому;

в) статистична характеристика, що ілюструє міру подібності (або відмінності) двох розглянутих величин у динаміці, амплітуді й напрямках зміни;

г) заснований на статистичних методах механізм оптимізації сформованого інвестиційного портфеля за певними критеріями співвідношення рівня його прибутковості й ризику.

22. Портфель, що сформовано за критерієм максимізації темпів приросту капіталу в майбутній довгостроковій перспективі (незалежно від рівня формування інвестиційного прибутку в поточному періоді), – це:

- а) диверсифікований портфель;
- б) портфель доходу;
- в) портфель зростання;
- г) реструктурований портфель.

23. Для консервативного інвестора характерні:

- а) захист від інфляції;
- б) тривале вкладення капіталу та його зростання;
- в) спекулятивна гра, можливість швидкого зростання вкладених коштів;
- г) немає чіткої мети.

24. У чому полягає модель Марковіца формування фінансового портфелю:

- а) ґрунтується на взаємозв'язку доходності кожного цінного паперу з деякого набору цінних паперів з доходністю одиничного портфеля цінних паперів;
- б) розглядає взаємозв'язок доходності різних цінних паперів;
- в) ґрунтується на відповідності складу портфеля інвестиційній стратегії компанії;
- г) заснована на взаємозв'язку доходності кожного цінного паперу з доходністю ринку в цілому.

3 ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Майбутня вартість вкладу – 700 ум. од., щорічна відсоткова ставка за простим відсотком – 4 %. Визначити суму початкового вкладу, якщо період нарахування відсотків склав 2 роки.
2. Початкова сума 5 000 грн, нарощена 7 500 грн, відсоткова ставка за простим відсотком складає 20 % річних. Знайти період нарахування.
3. Нарощена сума 6 000 грн, період нарахування – один квартал, проста відсоткова ставка 12 % річних. Знайти початкову суму.
4. Початкова сума 4 500 грн. У першій половині року застосовувалась проста відсоткова ставка 11 % річних, у другій половині року застосовувалась проста відсоткова ставка 14 % річних. Знайти нарощену суму.
5. Початкова сума 3 000 грн, нарощена 3 300 грн, період нарахування 0,5 року. Знайти просту відсоткову ставку.
6. Початкова сума вкладу – 2 000 ум. од., щомісячна відсоткова ставка за простим відсотком – 3 %. Визначити майбутню вартість вкладу через рік.
7. Нарощена сума 7 000 грн, період нарахування 0,5 року, проста відсоткова ставка 15% річних. Знайти початкову суму.
8. Початкова сума 6 000 грн, нарощена 7 200 грн, відсоткова ставка за простим відсотком складає 10 % річних. Знайти період нарахування.

9. Початкова сума 4 000 грн, нарощена 4 400 грн, період нарахування 0,5 року. Знайти просту відсоткову ставку.

10. Початкова сума 3 000 грн. У першій половині року застосовувалась проста відсоткова ставка 16 % річних, у другій половині року застосовувалась проста відсоткова ставка 13 % річних. Знайти нарощену суму.

11. Початкова сума 5 000 грн розміщена в банку на 2 роки під 15 % річних (відсотки складні). Знайти нарощену суму.

12. Визначити поточну вартість внеску, якщо його майбутня вартість через 4 роки становить 100 000 умовних одиниць, а його дисконтна ставка за складним відсотком становить 8 % щорічно.

13. Під який відсоток (за складною відсотковою ставкою) слід помістити 2 000 грн, щоб через 3 роки отримати 3 500?

14. Початкова сума внеску становить 3 000 грн. Перші 2 роки застосовувалась складна відсоткова ставка 15 % річних, наступні 3 роки застосовувалась складна відсоткова ставка 12 % річних. Знайти майбутню суму внеску через 5 років.

15. Початкова сума 7 000 грн розміщена в банк на 2 роки. Складна відсоткова ставка складає 12 % річних з нарахуванням відсотків щоквартально. Знайти нарощену суму.

16. Початкова сума 12 000 грн, період нарахування – 3 року. Знайти нарощену суму, якщо складна відсоткова ставка складає 10 % річних щоквартально.

17. Нарощена сума 6 000 грн, період нарахування 2 роки, складна відсоткова ставка 14 % річних. Знайти початкову суму.

18. Початкова сума 5 000 грн, нарощена 7 500 грн, знайти складну відсоткову ставку, якщо період нарахування склав 3 роки.

19. Початкова сума 4 000 грн. На протязі перших 3 років застосовувалась складна відсоткова ставка 13 % річних, далі на протязі 2 років застосовувалась складна відсоткова ставка 15 % річних. Знайти нарощену суму.

20. Вартість вкладу – 700 ум. од., щомісячна відсоткова ставка – 5,5 %. Визначити суму складного відсотку й майбутню вартість вкладу через рік.

21. Які кошти достатньо мати сьогодні, щоб через 6 років повернути інвестицію в розмірі 500 тис. грн. при змінній ставці дисконту: перші 2 роки – 5 %, наступні 4 роки – 6 %.

22. Нарощена сума 7 000 грн, період нарахування 2 роки, складна відсоткова ставка 15 % річних. Знайти початкову суму.

23. Початкова сума 8 000 грн, період нарахування – 2,5 року. Складна відсоткова ставка 14 % річних щоквартально. Знайти нарощену суму.

24. Початкова сума 10 000 грн. Протягом перших 3-х років застосовувалася складна відсоткова ставка 9 % річних, далі, протягом 4 років, застосовувалася складна відсоткова ставка 7 % річних. Знайти нарощену суму.

25. Початкова сума 4 000 грн, нарощена 6 000 грн, знайти складну відсоткову ставку, якщо період нарахування склав 3 роки.

26. Які кошти достатньо мати сьогодні, щоб через 7 років повернути інвестицію в розмірі 800 тис. грн. при змінній ставці дисконту: перші 3 роки – 6 %, наступні 4 роки – 8 %.

27. Вартість вкладу – 600 ум. од., щомісячна відсоткова ставка – 3,5 %. Визначити суму складного відсотку й майбутню вартість вкладу через рік.

28. Майбутня вартість вкладу становить 15 000 ум. од. Перші 3 роки використовувалась складна відсоткова ставка 14 % річних з нарахуванням відсотків 2 рази в рік. Наступні 4 роки застосовувалась складна відсоткова ставка 16 % річних з нарахуванням відсотків щоквартально. Знайти початкову величину внеску.

29. Готельне підприємство вирішило вкласти вільні кошти в розмірі 20 тис. грн. терміном на 3 роки. Є три альтернативних варіанти вкладень:

а) гроші вносяться на депозитний рахунок банку з щорічним нарахуванням складних відсотків за ставкою 21 %;

б) щорічні нарахування 25 % за простим відсотком;

в) щомісячне нарахування складних відсотків за ставкою 18 %.

Визначити найкращий варіант вкладення грошових коштів.

30. Готельне підприємство планує через 4 роки придбати будівлю. Згідно експертним оцінкам, майбутня вартість будівлі становить 560 тис. грн. Визначити, яку суму коштів необхідно розмістити на депозитний рахунок банку, щоб через 4 роки отримати достатню суму коштів, якщо:

а) ставка за депозитними рахунками встановлена в розмірі 15 % річних з щомісячних нарахуванням відсотків;

б) ставка складає 17 % річних з щоквартальним нарахуванням відсотка;

в) ставка – 25 % з нарахуванням складних відсотків один раз на рік.

Зробіть висновки.

31. Готельне підприємство планує через три роки придбати нове обладнання. Очікується, що майбутня вартість обладнання становить 900 тис. грн. Визначте, яку величину грошових коштів необхідно розмістити на депозитний рахунок банку, щоб через три роки отримати достатню суму коштів, якщо:

а) ставка за депозитними рахунками встановлена в розмірі 17 % річних з щомісячним нарахуванням відсотків;

б) ставка 21 % з нарахуванням складних відсотків один раз на рік.

32. Визначте розмір щорічних платежів в кінці року за складною відсотковою ставкою 17 % річних для накопичення через 3 роки суми 25 тис. грн.

33. Визначте суму, яка буде накопичена через 9 років, при умові щорічного внесення 2 300 ум. од. в кінці року під 8 % річних.

34. Визначте суму, яка буде накопичена через 8 років, при умові щорічного внесення 3 500 ум. од. в кінці року під 11 % річних.

35. Вкладник в останній день року перераховує на депозит 200 ум. од. під 13 % річних. Визначити вартість кожного члену ануїтету й майбутню вартість ануїтетних платежів через 4 роки.

36. Вкладник в останній день року перераховує на депозит 300 ум. од. під 14 % річних. Визначити вартість кожного члену ануїтету й майбутню вартість ануїтетних платежів через 4 роки.

37. Визначте розмір щорічних платежів на початку року за складною відсотковою ставкою 15 % річних для накопичення через 4 роки суми 30 тис. грн.

38. Ануїтетні платежі здійснюються протягом 2 років на початку кожного року в розмірі 200 ум. од. під 7 % річних. Визначте теперішню вартість ануїтетних платежів.

39. Отримано кредит на суму 62 000 грн. терміном на 5 років під 12 % річних. Знайти розмір щорічних платежів в кінці року.

40. Знайти розмір щорічних платежів в кінці року для погашення кредиту, взятого на 4 роки під 12 % річних на суму 75 000 грн.

41. Ануїтетні платежі здійснюються протягом 3 років у кінці кожного року в розмірі 400 ум. од. під 6 % річних. Визначте теперішню вартість ануїтетних платежів.

42. Визначте поточну вартість ануїтету пренумерандо та постнумерандо при вкладенні 1 800 ум. од. щорічно на протязі 6 років при складній щорічній ставці 15 %.

43. Визначте поточну вартість ануїтету пренумерандо та постнумерандо при вкладенні 4 500 ум. од. щорічно на протязі 6 років при складній щорічній ставці 12 %.

44. Початкова сума 12 000 грн, період нарахування – 3 року. Знайти нарощену суму, якщо складна відсоткова ставка складає 10 % річних щоквартально.

45. Нарощена сума 6 000 грн, період нарахування 2 роки, складна відсоткова ставка 14 % річних. Знайти початкову суму.

46. Початкова сума 5 000 грн, нарощена 7 500 грн, знайти складну відсоткову ставку, якщо період нарахування склав 3 роки.

47. Початкова сума 4 000 грн. Протягом перших 3 років застосовувалась складна відсоткова ставка 13 % річних, далі протягом 2 років застосовувалась складна відсоткова ставка 15 % річних. Знайти нарощену суму.

48. Вартість вкладу – 700 ум. од., щомісячна відсоткова ставка – 5,5 %. Визначити суму складного відсотку й майбутню вартість вкладу через рік.

49. Які кошти достатньо мати сьогодні, щоб через 6 років повернути інвестицію в розмірі 500 тис. грн. при змінній ставці дисконту: перші 2 роки – 5 %, наступні 4 роки – 6 %.

50. Нарощена сума 7 000 грн, період нарахування 2 роки, складна відсоткова ставка 15 % річних. Знайти початкову суму.

51. Початкова сума 8 000 грн, період нарахування – 2,5 року. Складна відсоткова ставка 14 % річних щоквартально. Знайти нарощену суму.

52. Початкова сума 10 000 грн. На протязі перших 3 років застосовувалась складна відсоткова ставка 9 % річних, далі на протязі 4 років застосовувалась складна відсоткова ставка 7 % річних. Знайти нарощену суму.

53. Початкова сума 4 000 грн, нарощена 6 000 грн, знайти складну відсоткову ставку, якщо період нарахування склав 3 роки.

54. Які кошти достатньо мати сьогодні, щоб через 7 років повернути інвестицію в розмірі 800 тис. грн. при змінній ставці дисконту: перші 3 роки – 6 %, наступні 4 роки – 8 %.

55. Вартість вкладу – 600 ум. од., щомісячна відсоткова ставка – 3,5 %. Визначити суму складного відсотку й майбутню вартість вкладу через рік.

56. Підприємство має декілька джерел коштів. Визначте середньозважену вартість капіталу, виходячи з даних таблиці 1.

Таблиця 1 – Джерела коштів та очікувана доходність

Джерела коштів	Частка, %	Очікувана доходність (ціна джерела), %
1 Нерозподілений прибуток	2,8	15,2
2 Привілейовані акції	8,9	12,1
3 Прості акції	42,1	16,5
4 Запозичені кошти	46,2	18,6
Усього	100	–

57. Наявність капіталу підприємства та витрати на його залучення наведено у таблиці. Необхідно заповнити таблицю 2 та обчислити середньозважену вартість капіталу.

Таблиця 2 – Витрати на залучення інвестиційних ресурсів

Джерела залучення капіталу	Сума капіталу, тис. грн	Питома вага	Витрати на залучення капіталу, тис. грн	Вартість джерела, %
Звичайні акції	1 000		120	
Привілейовані акції	100		10	
Облігації	300		24	
Нерозподілений прибуток	200		26	
Довгостроковий кредит	200		40	
Короткостроковий кредит	800		120	
Разом				

58. Зробіть оцінку вартості позикового ресурсу за різними умовами здійснення платежів. Кредит отримано у розмірі 120 000 грн під 18 % річних з погашенням боргу щомісячно протягом року.

59. Розрахувати вартість джерела «Привілейовані акції» у кожному з нижченаведених варіантів за даними таблиці 3.

Таблиця 3 – Вартість привілейованих акцій

Акція	Номінал, грн	Ціна розміщення, грн	Емісійні витрати на акцію	Річний дивіденд
A	85	78	5 % номіналу	7 %
B	50	52	2,5 грн	10 %
C	70	70	4,0 грн	6 грн
D	30	28	7 % номіналу	2 грн
E	90	94	5,0 грн	9 %

60. Власний капітал підприємства – 60 тис. ум. од, воно вирішило істотно збільшити обсяг своєї інвестиційної діяльності за рахунок залучення зовнішнього капіталу. Коефіцієнт валової рентабельності активів (без врахування витрат на сплату відсотку за кредит) складає 10 %. Мінімальна

ставка відсотку за кредит (без ризику) складає 8 %. Необхідно визначити, при якій структурі капіталу буде досягнутий найвищий рівень фінансової рентабельності підприємства.

61. Визначити ефект фінансового левериджу за кожним із підприємств.

Таблиця 4 – Розрахунок ефекту фінансового левериджу

Показники	Підприємства		
	А	Б	В
1	2	3	4
1 Середня сума всього використаного капіталу(активів) у розглядаємому періоді, із них, тис. ум. од.:	1000	1000	1000
а) середня сума власного капіталу;	1000	800	500
б) середня сума позиченого капіталу		200	500
2 Сума валового прибутку, (без врахування витрат зі сплати відсотків за кредит), тис. ум. од.	200	200	200
3 Коефіцієнт валової рентабельності активів (без врахування витрат зі сплати відсотків за кредит), %	20	20	20
4 Середній рівень відсотків за кредит, %	10	10	10
5 Сума відсотків за кредит, сплачена за використання позиченого капіталу, тис. ум. од.			
6 Сума валового прибутку підприємства з урахуванням витрат за сплатою відсотків за кредит, тис. ум. од.			
7 Ставка податку на прибуток, коеф. (25 %)			
8 Сума податку на прибуток, тис. ум. од.			
9 Сума чистого прибутку, що зосталась у розпорядженні підприємства після сплати податків, тис. ум. од.			
10 Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (коефіцієнт фінансової рентабельності), %			
11 Приріст рентабельності власного капіталу у зв'язку з використанням позиченого капіталу, % (по відношенню до підприємства «А»)			

62. Для здійснення господарської діяльності на початковому етапі підприємства необхідно сформулювати активи (відповідно залучити необхідний капітал) у сумі 100 тис. ум. од. Підприємство організовується в формі акціонерного товариства відкритого типу. При мінімально прогнозованому

рівні дивіденду в розмірі 7 % акції можуть бути продані на суму 25 тис. ум. од. Подальше збільшення обсягу продажу акцій потребує збільшення розміру пропонованих виплат дивідендів.

Мінімальна ставка відсотку за кредит (ставка без ризику) складає 8 %. Необхідно визначити при якій структурі капіталу буде досягнуто мінімальну середньозважену його вартість.

63. Фірма А і Б ідентичні у всіх відношеннях за винятком структури капіталу. Структура капіталу фірми А – 50 % позиковий і 50 % власний капітал; аналогічні показники по фірмі Б складають відповідно 20 % і 80 % (відповідно до ринкової вартості). Відсоткова ставка з позикових засобів для обох підприємств при відсутності оподаткування дорівнює 13 %. Потрібно визначити:

а) чому дорівнює дохід акціонера (якщо йому належить 2 % акцій фірми А), якщо чистий прибуток від основної діяльності складає 360 000 грн, а загальний рівень капіталізації дорівнює 18 %? Який очікуваний дохід на акціонерний капітал;

б) чистий прибуток від основної діяльності фірми Б такий же, як у фірми А. Який очікуваний дохід на акціонерний капітал у фірми Б.

64 Є два варіанти проєкту, які потребують однакового фінансування у розмірі 1 млн грн.

1-й проєкт фінансується лише за рахунок власних коштів.

2-й проєкт за рахунок власних коштів – 500 тис. грн та залучених коштів у розмірі 500 тис. грн.

Ставка за користування залученими коштами складає 15 %. Обидва проєкту надають прибуток у розмірі 200 тис. грн. За допомогою таблиці 5 необхідно оцінити рентабельність власних коштів з застосуванням методу фінансового левериджу, зробити висновки.

Таблиця 5 – Розрахунок рентабельності при різних співвідношеннях власних та залучених коштів

Показники	Проєкт 1	Проєкт 2
1	2	3
1 Загальний розмір фінансування	1 000	1 000
2 У тому числі за рахунок власних коштів		
за рахунок залучених коштів		
3 Загальний прибуток		
4 Рентабельність проєктів без урахування податків		

Продовження таблиці 5

1	2	3
5 Плата за залучені кошти 15%		
6. Прибуток до оподаткування	200	200
7 Рентабельність власних коштів до оподаткування		
Податок на прибуток		
Чистий прибуток		
Рентабельність власних коштів після оподаткування		

65. Розрахувати середньозважену вартість капіталу підприємства, якщо власні й залучені засоби є співвідношенні 2 : 1, ціна власних засобів – 15 %, залучених – 28 %.

66. Власний капітал фірми – 100 500 тис. гр. од, позиковий – 30 200 тис. гр. од.

Ціна джерел власних коштів – 10 %, позикових – 7 %. Оптимальна для підприємства частка позикових коштів у загальній величині фінансування інвестиційного проекту складає 30 %. Для здійснення інвестиційного проекту фірмі необхідно додатково 25 000 тис. гр. од.

Визначити ціну капіталу, спрямованого на фінансування інвестиційного проекту, в новій структурі капіталу, якщо ціна власних коштів фінансування в новій структурі капіталу – 20 %, ціна позикових коштів – 9 % відповідно. Після здійснення капітальних вкладень ціна власного капіталу збільшилась до 16 %, ціна позикового капіталу знизилась до 6,5 %

67. Підприємство планує емітувати привілейовані акції номіналом 80 грн зі щорічною виплатою дивідендів за ставкою 10 %.

Акції будуть розміщуватися з дисконтом у розмірі 5 %, крім того емісійні витрати складуть 3 грн на акцію. Розрахувати вартість даного джерела засобів.

68. Дані про підприємства, які мають однаковий обсяг капіталу, але різну структуру джерел, наведено в таблиці 6.

Таблиця 6 – Структура капіталу підприємств А і В

Джерело	Підприємство А	Підприємство В
Звичайні акції (номінал – 1 грн)	500 000	200 000
Облігаційна позика (10 %)	200 000	500 000
Разом	700 000	700 000

Прибуток до виплати податків і відсотків у обох підприємствах однаковий і складає по роках: рік 1 – 100 тис. грн, рік 2 – 60 тис. грн., рік 3 – 30 тис. грн. Необхідно:

а) розрахувати прибуток після виплати відсотків;

б) яким був би прибуток після виплати відсотків, якби відсоток за борговими зобов'язаннями дорівнював 15 %.

69. Власний капітал фірми – 100 500 тис. грн. од, позиковий – 30 200 тис. грн. од. Ціна джерел власних коштів – 10 %, позикових – 7 %. Оптимальна для підприємства частка позикових коштів у загальній величині фінансування інвестиційного проєкту складає 30 %. Для здійснення інвестиційного проєкту фірмі необхідно додатково 25 000 тис. грн. од.

Визначити ціну капіталу, спрямованого на фінансування інвестиційного проєкту, у новій структурі капіталу, якщо ціна власних коштів фінансування в новій структурі капіталу – 20 %, ціна позикових коштів – 9 % відповідно. Після здійснення капітальних вкладень ціна власного капіталу збільшилась до 16 %, ціна позикового капіталу знизилась до 6,5%

70. Виконати фінансовий аналіз ефективності використання капіталу фірми за допомогою моделі Дюпона за вихідними даними, якщо чистий прибуток підприємства – 58 тис. грн. од., власний капітал – 4 346,2 тис. грн. од., виручка від реалізації – 11 925,6 тис. ум. од., загальна сума активів – 10 880,8 тис. ум. од.

71. Компанія випустила облігації номінальною вартістю 1 000 грн, терміном погашення 7 років та купонною відсотковою ставкою 10 % річних з нарахуванням відсотків а) кожний рік; б) кожні 6 місяців. Визначити вартість та курс облігацій даної компанії, якщо подібні облігації інших компаній приносять дохід в 7 % річних.

72. Компанія планує випустити п'ятирічні облігації номінальною вартістю 1 500 грн та щорічною купонною ставкою 12 %. Визначте, за якою ціною будуть продаватися облігації, якщо інвестори розраховують на отримання доходу від облігацій в розмірі 15 %, за умови виплат платежів:

а) раз на рік;

б) раз на квартал.

73. Облігація номінальною вартістю 500 грн з купонною відсотковою ставкою 17% була придбана на початку року за 650 грн. Після отримання

купонного платежу облігацію було продано за 600 грн. Визначити норму прибутку за рік.

74. Визначте доходність безкупонної облігації номінальною вартістю 4 500 грн, яка продається за ціною 3 700 грн. До погашення залишається 3 роки.

75. Облігація номінальною вартістю 2 000 грн продається за ціною 1 400 грн, термін до погашення – 4 роки, купонний дохід складає 10 %. Визначте доходність до погашення облігації, якщо:

- а) купон виплачується раз на рік;
- б) купон виплачується два рази на рік.

76. Визначте доходність облігації з нульовим купоном номінальною вартістю 2 000 грн, яка продається за ціною 1 200 грн. До погашення залишається 5 років.

77. Визначте доходність до погашення облігації з виплатою платежів за номінальною вартістю 3 000 грн, яка продається за ціною 2 500 грн, термін до погашення – 6 років, купонна відсоткова ставка – 12 %:

- а) раз на рік;
- б) раз на квартал.

78. Облігація номінальною вартістю 1 000 грн з купонною відсотковою ставкою 12 % була придбана на початку року за 1 400 грн. Після отримання купонного платежу облігацію було продано за 1 350 грн. Визначити норму прибутку за рік.

79. За даними таблиці 7 обчисліть показники чистого приведеного ефекту, строку окупності та індексу рентабельності альтернативних інвестиційних проєктів і обґрунтуйте вибір найбільш привабливого з них. Проектна дисконтна ставка дорівнює 12 %.

Таблиця 7 – Грошові потоки інвестиційних проєктів, тис. грн

Період часу, років	Проєкт А	Проєкт Б	Проєкт В
0	-200 000	-200 000	-200 000
1	50 000	115 000	90 000
2	50 000	115 000	110 000
3	65 000	115 000	75 000
4	65 000	115 000	75 000
5	70 000	115 000	–
6	70 000	115 000	–

80. За даними таблиці 8 зробіть порівняльний аналіз привабливості двох інвестиційних проєктів, використовуючи такі показники: строк окупності, чистий наведений ефект, індекс рентабельності інвестицій. Для всіх проєктів ціна інвестованого капіталу дорівнює 10 %.

Зробіть висновок про доцільність інвестування проєктів.

Назвіть переваги й недоліки використовуваних показників оцінки ефективності інвестицій.

Укажіть критерій оцінки, який є кращим при визначенні інвестиційної привабливості альтернативних проєктів.

Таблиця 8 – Оцінка економічної ефективності інвестиційних проєктів

Варіанти інвестиційних проєктів	Початкові інвестиційні витрати	Чистий грошовий потік по роках, млн. грн		
		1	2	3
Проєкт А	-350	180	180	240
Проєкт Б	-590	340	290	230

81. За вихідними даними, наведеними в таблиці 9, розрахувати бета – коефіцієнт компанії, що планує залучити на ринку капіталів додаткові кошти для фінансування інноваційного проєкту й обґрунтувати рівень чутливості даної компанії до впливу макроекономічних факторів ризику.

Таблиця 9 – Розрахунок бета-коефіцієнтів на підставі суб'єктивних імовірностей

Стан ринку капіталів	Імовірність, коеф.	Середня доходність операцій на ринку, %	Прибутковість звичайних акцій компанії, %	Імовірне значення середньої прибутковості, %	Імовірне значення прибутковості акцій компанії, %	Імовірне квадратне відхилення середньої прибутковості від її очікуваного розміру, %	Взаємна зміна прибутковості акції середньоринкової прибутковості, %
Ситуація 1	0,05	40	65				
Ситуація 2	0,5	30	40				
Ситуація 3	0,4	20	35				
Ситуація 4	0,05	10	15				
Очікувана прибутковість ринкового портфеля, %					X	X	X
Очікувана прибутковість акцій компанії, %						X	X
Варіація прибутковості ринкового портфеля, %							X
Коваріація прибутковості акцій компанії і ринкового портфеля							
Бета-коефіцієнт компанії, коеф.							

82. За даними таблиці 10 розрахувати бета-коефіцієнт підприємства Альфа й охарактеризувати рівень безпеки вкладення капіталу в компанію Альфа порівняно із середньогалузевим рівнем ризику.

Таблиця 10 – Розрахунок бета-коефіцієнта

Перелік компаній	Величина позикового капіталу, тис. гр. од.	Величина власного капіталу, тис. гр. од.	Фінансовий важіль	Бета-коефіцієнти порівнюваних компаній	Неврегульованість «бета» порівнюваних компаній
1	2	3	4	5	6
X	12 890	106 070		1,05	
Y	16 789	87 200		1,4	
Z	8 930	148 881		1,2	
Q	23 568	120 740		1,65	
Альфа	10 650	100 750		X	X
Середня арифметична бета зі списку компаній, які порівнюються					
Скоригована бета компанії Альфа					

4 ТЕМИ НАУКОВИХ РЕФЕРАТІВ

1. Державна інвестиційна політика в Україні.
2. Прості відсотки та їх застосування в інвестиційній практиці.
3. Інвестиційні рахунки на основі складних відсотків.
4. Майбутня вартість грошей та її врахування і інвестиційних розрахунках.
5. Теперішня вартість грошей та її роль і інвестиційних розрахунках.
6. Врахування інфляції та ризиків і інвестиційних операціях.
7. Застосування теорії фінансових рент в інвестиційному аналізі.
8. Оцінка альтернативної вартості в інвестиційних рахунках.
9. Роль грошових потоків в інвестиційному аналізі.
10. Обґрунтування амортизаційної політики в прийнятті інвестиційних рішень.
11. Урахування податків в інвестиційному аналізі.
12. Оцінка грошових потоків.
13. Прогнозування грошових потоків інвестиційного проєкту.
14. Характеристика інвестиційного ринку.
15. Роль інвестиційного ринку у формуванні інвестиційних ресурсів підприємств.
16. Роль вартості капіталу в інвестиційних розрахунках.
17. Дослідження складу і структури капіталу підприємства.
18. Формування вартості капіталу, що залучається з різних джерел.
19. Середньозважена і гранична вартість капіталу та їх роль в інвестиційному аналізі.
20. Оптимізація структури капіталу підприємства.
21. Теорії структури капіталу.
22. Методи оцінки інвестицій.
23. Вибір часу для інвестицій.
24. Складання капітального бюджету.
25. Формування інвестиційних ресурсів підприємства.
26. Методи фінансування інвестиційного проєкту.
27. Джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства.
28. Оптимізація структури інвестиційних ресурсів підприємства.
29. Амортизація як джерело фінансування інвестиційних проєктів.
30. Прийняття інвестиційних рішень на основі критеріїв оптимальності.
31. Сучасні методи аналізу інвестиційних проєктів в туризмі.
32. Аналіз зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на проєкт.
33. Життєвий цикл інвестиційного проєкту.
34. Аналіз світового досвіду оцінки інвестиційних проєктів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Оцінка економічної доцільності інвестицій в інноваційні проекти на транспорті : навч. посіб. / Є. І. Балака, О. І. Зоріна, Н. М. Колесникова, І. М. Писаревський. – Харків : УкрДАЗТ, 2005. – 210 с.
2. Бланк И. А. Основи инвестиционного менеджмента : в 2 т. / И. А. Бланк. – Київ : Ника-Центр, 2004. – 364 с.
3. Інвестування : підручник / В. М.Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – Київ : Знання, 2008. – 458 с.
4. Управління інвестиціями на підприємстві : навч. посіб. / Г. В. Козаченко, О. М. Антіпов, О. М. Ляшенко, Г. І. Дібніс. – Київ : Лібра, 2004. – 288 с.
5. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навч. посіб. / Т. В. Майорова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 510 с.
6. Пересада А. А. Управління інвестиційними процесами / А. А. Пересада. – Київ : Лібра, 2004. – 240 с.
7. Погасій С. О. Інвестиційний менеджмент (в прикладах і завданнях) : навч. посіб. / С. О. Погасій, О. В. Познякова, Ю. В. Краснокутська ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 338 с.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації
до проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ»

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти всіх форм навчання
зі спеціальності 242 – Туризм)*

Укладачі: **ПОГАСІЙ** Сергій Олександрович,
КРАСНОКУТСЬКА Юлія Вадимівна

Відповідальний за випуск *Л. В. Оболенцева*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *Ю. В. Краснокутська*

План 2023, поз. 324М

Підп. до друку 24.04.2023. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 3,8.

Видавець і виготовлювач :
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса : office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.